

Kahan

Druhý nejlepší
zpravodaj v ČR*

10 | **JOSEF KRČEK,
SOUBOR CHAIRÉ**
Umění zachraňuje svět
a hudba funguje jako lék

20 | **NOVÁ ATRAKCE
NA NOVÁKU**
Od dubna začíná provoz
wakeboardingu

24 | **HORMISTR HANS
SELCZANN**
Příběhy předků z Březového
vrchu

Sport: Zůstává Příbram ve hře, nebo je out?

60KM OD VÁS
ZVÍŘECÍ
KREMATORIUM
STRAKONICE
Heydukova 1644

Rozloučení i kremace v jednom místě
v nově vybudovaném objektu

telefon nonstop 24 / 7
+420 797 605 555
Určitě navštivte naše stránky
akrematorium.cz

ZAHRADA OBORA

zahajuje 21. 3. prodej a jarní sezonu 2024

Najdete nás na adrese Dvořákovo nábřeží 20, Příbram

Otevírací doba

čtvrtek 9.00–17.00

pátek 9.00–17.00

sobota 8.00–12.00

Výběr z naší nabídky:

Ovocné prostokořenné stromky: jabloně, hrušně, třešně, višně, slivoně (švestky, ryngle, renklody), kdouloně, meruňky, broskvoně, jedlé jeřáby, aronie, mišpule, lísky, ořešáky, staré a netradiční odrůdy ovocných dřevin

Drobné ovoce: angrešty, rybíz, maliny, ostružiny, borůvky, jahody

Stromy, rostliny na živé ploty, netradiční a sbírkové dřeviny, keře, trvalky, bylinky

Akce – 4. dubna ve čtvrtek sleva na všechny ovocné stromky ve výši 10 %

Nově otevřená ordinace
dentální hygieny v Příbrami

VERONIKA
D E N T

Přijímám nové pacienty

Tel: 725 787 765

 dumrealit.cz /nemo

Potřebujete prodat, pronajmout, nebo koupit nemovitost?
Obráťte se na profesionály. Zajistíme pro Vás:

- Profesionální makléřský a právní servis
- Komunikace nabídky na nejvýznamnějších inzertních serverech
- Zajištění podání návrhu na vklad smlouvy na katastr nemovitostí a jednání s katastrálním úřadem
- Advokátní úschova finančních prostředků v renomované advokátní kanceláři
- Zajištění PENB = Průkazu energetické náročnosti budovy
- Zajištění profesionálního finančního poradenství - zprostředkování hypotéky, popř. jiného úvěru
- V případě zprostředkování pronájmu - prověření zájemce, zpracování nájemní smlouvy, uzavření (podpis) v sídle realitní kanceláře
- Zpracování odborného posouzení ceny nemovitosti pro potřeby dědického řízení

Navštivte naši kancelář: třída Osvobození 309
Příbram VII 261 01

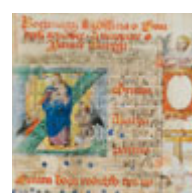
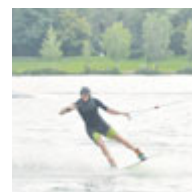
JSME TU PRO VÁS!

Martin Hruška
+420 724 374 535

OBSAH ČÍSLA

- 8** SPORT: ZŮSTÁVÁ PŘÍBRAM VE HŘE, NEBO JE OUT?
- 10** UMĚNÍ ZACHRAŇUJE SVĚT A HUDBA FUNGUJE JAKO LÉK. ROZHOVOR S JOSEFEM KRČKEM
- 18** PŘÍBRAMSKÉ DIVADLO UVÁDÍ LETOS PĚT PREMIÉR
- 20** OD DUBNA ZAČÍNÁ WAKEBOARDING NA NOVÁKU. NOVÁ ATRAKCE V PŘÍBRAMI
- 22** VYDEJTE SE NA JARNÍ POUŤ ZA PERLAMÍ BEROUNSKA, BRD A PODBRDSKA
- 24** PŘÍBĚHY Z BŘEZOVÉHO VRCHU III.: HORMISTR HANS SELCZANN

SPORT? ZAJÍT SI NA KÁVU S DORTÍKEM

Sport je asi jediná oblast lidského života, ve které lze najít absolutní pravdu. Pokud jste silní, jste silní. Pokud jste rychlí, jste rychlí. Pokud jste dobří, jste prostě dobří. Naopak, pokud jste ve sportu nemehlo jako já, každý to hned pozná. A nejde to nijak obejít, obelhat či pokroutit.

Sport je nejen cestou k udržení fyzické kondice a udržování si zdravého životního stylu, hraje i významnou úlohu v budování pozitivních mezilidských vazeb. Vidíme to často třeba na vesnicích, kde si místní manšaft zajde po tréninku nebo po zápase do hospůdky. Někdy se parta sousedů domluví a začnou společně běhat nebo jezdit na kole. Zkrátka, sport je dobrý pro tělo, pro ducha i pro komunitní život.

Možností k páčání sportovních aktivit je v našem městě bezpočet. Od běhání po lese, přes hokej, fotbal, plavání, posilování až po in-line brusle, skateboarding nebo jízdu na šlapadle tu můžeme dělat úplně všechno. Od letošní sezony si do seznamu aktivit připišeme také wakeboarding neboli jízdu na prkně po vodní hladině.

Víc o sportu ve městě se dočtete na stránkách tohoto čísla Kahanu. Ke čtení doporučuji kávu a dort, protože i to je prý sport.

Jan Konvalinka
starosta města Příbram

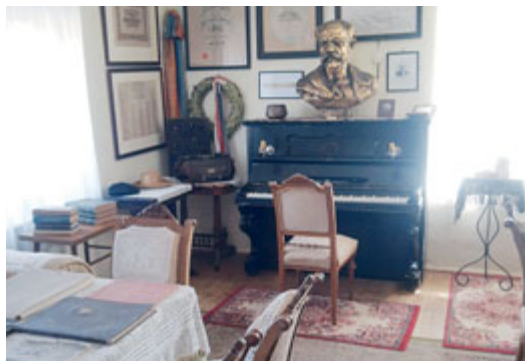

Zápůjčky na opravy	4
Příbram se připojuje k akci Uklidíme Česko	6
Sezona farmářských trhů je tu, konat se budou i bleší trhy	12
Zašít se v Zašívárně	13
S mordem k sousedům	14
Čtvery kulatiny hořkosladkého Karla Kryla	16
Můry v galerii mohou evokovat Rorschachovy obrazce	18
Nevraživost mezi Dvořákem a Smetanou s Janáčkem je nesmysl	19
„Nemůžete říct, že už nemůžete...“	20
Divoká krása Svatojanských proudů	23
Příbram sportem žije, úroveň sportovišť to ale ne vždy dokazuje	26
Jak probíhala diskuse k náměstí	28
Nová aplikace pro parkování	30
Kalendář akcí	31

*Městský zpravodaj Kahan byl v letech 2023 a 2022 v celostátním měřítku vyhodnocen jako druhý nejlepší zpravodaj v kategorii měst nad 10 000 obyvatel. Ocenění bylo uděleno spolkem Kvalikom. V minulosti Kahan jako nejlepší městský zpravodaj získal ocenění v letech 2016 a 2017. Soutěž tehdy vyhlašovaly Katedra politologie a evropských studií Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, Civipolis, Unives.eu, Angelus Aureus a Sdružení místních samospráv České republiky.

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází 11× ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 400 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen 1 výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor komunikace a cestovního ruchu, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor komunikace a cestovního ruchu, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Vladimír Karpíšek, Miroslav Peterka, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 26. března do 3. dubna 2024. Foto na titulní straně: Todd Trapani, Unsplash.

Dvořákova Vysoká 2024

Knihovna Jana Drdy a Památník Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbramě ve spolupráci s Římskokatolickou farností Třebsko zvou na turistický pochod Dvořákova Vysoká. Připravena je hra pro děti i dospělé, hudební překvapení i fotografická soutěž. Od 13.00 do 17.00 bude otevřena vila Rusalka. V cíli najdete též malé občerstvení. Start je v Příbrami (u KFC) a v Rožmitále pod Třemšínem (Infocentrum) 1. května od 11.00 do 13.00. Našlapete asi 13 kilometrů, ponejvíce poli a lesy. Startovné činí 40 korun.

Odměny zastupitelů

Od 15. ledna letošního roku byly upraveny odměny neuvolněným členům zastupitelstva za výkon funkce. Neuvolněný člen rady měsíčně pobírá 12 253 korun, předseda výboru či komise 6127 korun, člen výboru nebo komise 5 113 korun a člen zastupitelstva bez dalších funkcí 3042 korun. V případě souběhu výkonu více funkcí neuvolněných členů se stanovuje odměna jako souhrn odměn za dvě různé funkce s nejvyšší odměnou stanovenou zastupitelstvem města. Odměny stanovilo zastupitelstvo města v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích.

Zápůjčky na opravy

Odbor ekonomický Městského úřadu Příbram vyhlásil výběrové řízení na poskytování zápůjček na vnitřní i vnější úpravy staveb pro bydlení a na opravy a údržbu nemovitých věcí na území města Příbram. Žadatelem u tzv. Fondu zápůjček města Příbram (FZ) může být pouze fyzická osoba, která má na území města trvalý pobyt, nebo právnická osoba se sídlem v Příbrami. Doba splatnosti všech druhů zápůjček je maximálně čtyři roky. Na opravy či technické zhodnocení rodinných domů či bytů ve vlastnictví fyzických osob, které se nacházejí na území města Příbram, žadatel v tomto rodinném domě/bytě skutečně bydlí a doloží jeho vlastnictví, se poskytuje zápůjčka s ročním úrokem 5 %. Na zápůjčku z FZ není právní nárok. Výběrové řízení podaných žádostí se uskuteční ve středu 17. dubna, lhůta pro podávání žádostí je stanovena do pátku 12. dubna 2024.

Vydařené odpoledne

Ve středu 21. února letošního roku se na sále březohorské restaurace Na Marii konalo seniorské odpoledne s tancem. „Velice se vydařilo, přišlo přes 100 seniorů, kteří byli velmi spokojeni,“ řekla Věra Černá, vedoucí Senior Pointu Příbram.

Městem podpořené letní akce pro děti

Město Příbram v létě dotačně podpoří některé letní aktivity pro děti a mládež. Podporu dostanou následující organizace: 19. přední hlídka Royal Rangers Příbram (skautský týdenní letní tábor - dva turnusy); Český rybářský svaz, místní organizace Příbram (letní tábor mládeže); Charita Příbram (tábor pro asi 40 dětí ve věku od 6-15 let; děti klientů ze Služby pro rodiny s dětmi - SAS Charita Příbram, kde jde převážně o děti z vyločených lokalit Příbrami); Junák - český skaut, středisko Clan Hiawatha Příbram (letní tábory pro děti zaměřené na prozkoumání našeho regionu pěšky, na kole či na lodích, pro starší děti formou několikadenního putovního výletu v okolí Příbrami); Svaz skautů a skautek České republiky, 4. oddíl skautů Mohawk Příbram (rozvoj táborové činnosti a vzdělávání vedoucích členů oddílů); Tělocvičná jednota Sokol Příbram (letní tábor pro asi 80 dětí); Hamíkuv příměstský elektrotábor na Hoře Březové (ve spolupráci s KJD).

Příbramští žáci v Senátu

Žáci ZUŠ na nám. T. G. Masaryka měli ve dnech 12.-25. března 2024 příležitost vystavovat svá díla v předšálí jednacího sálu českého Senátu. Učinili tak na pozvání senátora Petra Štěpánka, který nad celou akcí převzal záštitu. Výstava byla ukázkou vybraných prací ze širších projektů na téma *Moje Příbram* a s žáky výtvarného oboru ji připravily pedagožky Magdalena Kolářová a Petra Peštová. Vernisáže 12. března se účastnilo sedmdesát návštěvníků z řad žáků, rodičů a pedagogů školy. Výstavu zahájili předseda Senátu Miloš Vystrčil, senátor Petr Štěpánek, místostarosta Příbrami Vladimír Karpíšek a ředitelka školy Petra Havlíková. V krátkém programu poté vystoupili vybraní žáci hudebního a literárně-dramatického oboru ZUŠ. Návštěvníci se mohli zaposlouchat do tónů fléten, klarinetu, violoncella a akordeonu v různých komorních seskupeních a užít si umělecký přednes monologu Shakespearova Hamleta. Pro všechny přítomné byly připraveny komentované prohlídky reprezentativních prostor Senátu.

Setkání kulturních organizací

Ve středu 21. února se v příbramském Junior klubu setkaly kulturní organizace z pěti měst. „Cílem schůzky byla vzájemná inspirace, výměna zkušeností, plánované akce, otevření otázek, které se řeší na bázi denní kulturní agendy. Debata byla také o propagaci či struktuře kulturních center v jednotlivých městech,“ informoval Vlastimil Ševr, vedoucí Městského kulturního centra Příbram, které akci organizovalo. Do Junior klubu přijeli zástupci z Písku, Berouna, Tábora a Dobříše. Diskutující měli připravené prezentace, po kterých následovala diskuse. „Přítomna byla

také zástupkyně Asociace kulturních center, která sdružuje kulturní organizace napříč republikou. Ta si příbramskou aktivitu pochvalovala a pozvala MKC Příbram, aby se stalo členem asociace,“ dodal Vlastimil Ševr, podle kterého budou podobná setkání pokračovat.

PŘÍBRAM

NA NOVÁKU ČARODĚJNICE

ÚTERÝ 30. DUBNA · 15.00–19.00

VĚŠTÍRNA
DÍLNIČKY

OBČERSTVENÍ
DĚTSKÉ DISCO

OPÉKÁNÍ ŠPEKÁČKŮ
PROGRAM PRO DĚTI

16.15 – SLET ČARODĚJNIC

17.00 – ZAPÁLENÍ OHNĚ

POŘÁDÁ: MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM

VE SPOLUPRÁCI:

SPORTOVNÍ
ZÁŘIŠTÍ MĚSTA
PŘÍBRAM

CENTRUM SOCIÁLNÍCH
A ZOBRAVOTNÍCH AKČÍ
MĚSTA PŘÍBRAM

Přednáška a konzultace pro nedoslýchavé

Stává se vám, že sice slyšíte, ale špatně rozumíte? Jak zlepšit srozumitelnost běžného hovoru či poslechu televize? Na tyto otázky dostanete odpověď ve středu 22. května, kdy se od 10.00 koná přednáška s názvem *Nedoslýchavost a jak si s ní poradit*. Po ní následuje tzv. Poradenský den, týkající se kompenzačních pomůcek s odborníkem a technikem Jaroslavem Paurem, který povede i samotnou přednášku. Akce se koná na adrese Žežická 193 (telefonický kontakt: 603 570 340). Akci pořádá Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé pro Prahu a Středočeský kraj (CNN). „*Jsmetady pro osoby se sluchovým postižením, kterým poskytujeme odborné sociální poradenství, týkající se kompenzačních pomůcek a základní sociální poradenství v oblasti dalších sociálních služeb, jako je vyřizování na úřadech či osobních záležitostí,*“ dodala Jana Cisařová z CNN Příbram.

Zahájení sezony

V sobotu 13. dubna otevře Příbram turistickou sezonu doprovodným programem. Muzeum na Svaté Hoře a Hornické muzeum Příbram nabídnou od 9.00 do 16.00 poloviční slevu na vstupné. Od 10.00 do 14.00 bude na náměstí T. G. Masaryka přehlídka hlavně klasických aut a motorek, které se následně zapojí do legendárního přejezdu české Route 66. Během akce se na náměstí uskuteční prezentace Informačního centra města. Pro děti bude připravený vědomostní kvíz, při správném vyplnění získají odměnu.

Příbram se připojuje k akci Uklidme Česko

Hlavním jarním úklidovým dnem při akci Uklidme Česko je v letošním roce sobota 6. dubna. Na tento den se připravuje také Příbram. Akce Uklidme Česko je dobrovolnická úklidová akce, do které se zapojují stovky obcí napříč celou republikou. Výjimkou není ani Příbram, kde se zapojují desítky dobrovolníků. „*V letošním roce akci připravujeme na sobotu 6. dubna v čase od 8.00 do 13.00. Místem srazu je dvůr Městského úřadu Příbram, konkrétně vjezd z ulice U Nemocnice. Základní úklidové trasy vytipujeme, tak jako v minulosti, ovšem ze zkušeností víme, že řada přihlášených dobrovolníků rovnou přichází s vlastním návrhem lokality, kterou chtějí zbavit odpadu,*“ řekl Marcel Strnad z Odboru životního prostředí, který úklidovou akci v Příbrami organizuje. Dobrovolníci o letošní účast na této akci se mohou již teď přihlásit na Odboru životního prostředí telefonicky na čísle 318 402 476 nebo e-mailem marcel.strnad@pribram.eu. Vyhlášená úklidová akce se netýká pouze samotného města, ale také přílehlých osad. „*Pro přihlášené dobrovolníky zajistíme rukavice, pytle a následný svoz odpadu z příslušných lokalit,*“ dodal Marcel Strnad. Svoz nasbíraného odpadu následně zajistí Technické služby města Příbrami.

Děti v sadech

V úterý 16. dubna od 8.00 do 12.30 se ve Svatohorských sadech uskuteční akce nazvaná Bobcat Day. Jde o setkání spolku Svatohorské sady Příbram, společnosti Doosan Bobcat Dobříš a místních základních a středních škol. Akce, která bude částečně pracovní a částečně edukační, se zúčastní stovky dětí z příbramských vzdělávacích institucí. „*Edukace se bude týkat udržitelnosti, environmentální výuky a děti či celé třídy si budou moci zasadit strom na památku. Měla by to být první, a snad ne poslední akce tohoto druhu,*“ uvedl Luboš Řezáč, člen výboru zapsaného spolku Svatohorské sady Příbram.

inzerce

Reality Pintner
založeno 20. 2. 1990

- rodinná realitní kancelář
- již od 20. 2. 1990
- zprostředkování prodeje, pronájmů nemovitostí
- tržní posudky
- poradenství

Josef tel. 723 312 222

Petr tel. 602 607 982

Jana tel. 318 630 850

Zavolejte, napište, rádi k Vám i přijedeme.

Dlouhá 90, Příbram III, www.realitypintner.cz, info@realitypintner.cz

Zápisy do „zušek“ budou v květnu

ZUŠ na nám. T. G. Masaryka 155 pořádá Den otevřených dveří, který se uskuteční v pátek 19. dubna od 13.30 do 17.30 v hlavní budově školy na nám. T. G. Masaryka. Akce je určena pro širokou veřejnost, která se může seznámit s nabídkou školy v hudebním, výtvarném a literárně - dramatickém oboru. Budoucí zájemci o studium si mohou vyzkoušet nanečisto talentové zkoušky a zjistit, jak studium v základních uměleckých školách funguje. Připraven je i program v sálku školy po celou dobu konání akce. Zápisy do této instituce pro školní rok 2024/2025 se uskuteční rovněž na nám. T. G. Masaryka ve dnech 13., 14. a 16. května 2024. Informace, časový rozvrh a elektronická přihláška budou od 8. 4. na webu zuspribram.cz.

Zápisy pro další školní rok chystá také ZUŠ Antonína Dvořáka Příbram, která sídlí na adrese Krátká 351. Konají se v termínu 13.-17. května 2024. Další informace a podrobný rozpis podle jednotlivých oborů a hudebních nástrojů jsou k dispozici na webových stránkách školy zusantoninadvoraka.cz.

Bezpečnostní značení pro kola

Od 1. dubna 2024 si mohou občané Příbrami nechat zabezpečit svá kola, koloběžky, elektrokola nebo invalidní vozíky forenzním značením pomocí syntetické DNA. Předměty označené touto metodou jsou automaticky registrované v národním registru Refiz. Značení je neviditelné a nelze jej z předmětu odstranit, ale na kolo či koloběžku je umístěna nálepka, která dává najevo, že předmět je chráněn. Po aplikaci DNA, která trvá přibližně 30 minut, obdrží občan průkaz registrace. Předměty budou značeny ve všední dny mezi 9.00 a 14.00 na služebně Městské policie Příbram, nutné je ale objednat se předem na tel. 775 855 565.

■ Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň

JSME TRANSPARENTNÍ

Dobrovolně zveřejňujeme v našich **reportech** **udržitelosti** klíčová data, která ukazují, že u nás opravdu rozhodují činy. Chcete zjistit více? Podívejte se na www.kaufland.cz/reportudrzitelnosti.

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

**NABÍZÍME
ROVNÉ MZDY**

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

**PŘEDCHÁZÍME
VZNIKU
POTRAVINOVÉHO
ODPADU**

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

**SNÍŽUJEME SPOTŘEBU
ELEKTRICKÉ ENERGIE**

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

**MÁME PŘÍSNĚJŠÍ NORMY NA REZIDUA
PESTICIDŮ NEŽ EVROPSKÁ UNIE**

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

**O 80 % MÉNĚ EMISÍ
DO ROKU 2030**

KAUFLAND
PRO **LEPŠÍ**
BUDOUCNOST

Sport: Zůstává Příbram ve hře, nebo je out?

Na sport nejen v Příbrami se dá dívat z mnoha různých úhlů. Zda člověk fandí vrcholovému sportu, nebo sám provozuje hobby pohybové aktivity, jestli děti nebo vnoučata navštěvují nějaký oddíl nebo zda srovnává úroveň sportovišť a podporu města s jinými obcemi. Co (ne)sportovec, to skoro jiný názor. V následujícím textu vypichujeme některé aspekty sportovní problematiky v Příbrami – srovnání s jinými sídly, podporu města, kvalitu sportovišť a výzvy do budoucna.

Město Příbram se účastnilo tzv. Sportovního benchmarkingu obcí měst za období 2022/2023, který je slovy jeho autora (Jakub Popelka, Lokal sport) nástrojem pro „hodnocení efektivnosti podpory sportu a provozu vybraných sportovních zařízení, slouží zástupcům samospráv jako robustní zdroj dat pro strategické i krátkodobé rozhodování v oblasti podpory sportu a provozu sportovních zařízení.“ Zpráva zaměřená jen na Příbram se zaměřuje především na „výkon“ Sportovních zařízení města Příbram (SZM) a podporu ze strany města. Z výsledků vyplývá, že v některých parametrech si město nepočíná vůbec špatně. SZM v konkurenci 36 sídel zaznamenala např. vysokou návštěvnost zimního stadionu nebo plaveckého bazénu, naopak v návštěvnosti propadl venkovní bazén. Benchmarking (srovnání) poskytuje velmi podrobné hodnocení s mnoha číselnými údaji. Zájemci jej stáhnou na webu

kahan.pribram.eu/data/24.pdf nebo po naskenování QR kódu. Základní souhrn přinášíme v rámečku *Jaké jsou plusy a minusy v příbramském sportu*.

OD STADIONŮ PO PLÁČKY

V intravilánu města je 85 sportovních objektů, které čítají 135 herních ploch (jejich přehled, ale také informace o akcích či dotacích jsou na webu sport.pribram.eu). V tomto počtu je přibližně 20 „sportovišť“ či pláček, které by ale už dnes málokdo za sportoviště označil. Sportovní infrastruktura je zčásti zastaralá – to platí zejména o hojně diskutovaném plaveckém bazénu, ale třeba také zimním stadionu. Část sportovišť – těch významných, ale i těch menších v okrajových částech města – se nachází v soukromých rukách. Značný potenciál skýtá širší okolí oblasti Nový rybník a Fialův rybník, kde by měl za ZŠ Školní vzniknout nový atletic-

Na hřišti to žije!

Foto: archiv

Anketa: Hlavně začít

Jaké pohybové aktivitě se osobně věnujete a co byste doporučili lidem, kteří se chtějí začít více hýbat?

Renáta Vesecká, Pankration gym: Sportu se věnuji celý život, proto bych si již nedokázala denní režim bez pohybu představit. Nyní pravidelně střídám aktivity vytrvalostního charakteru (běh, kolo, plavání) s posilováním. Lidem, kteří se chtějí začít více hýbat, bych doporučila hlavně pravidelnost. Je těžké poskytnout obecnou radu, neboť pro každou věkovou kategorii platí trošku jiné podmínky, ale obecně je důležité si vybrat aktivitu, která bude dotyčného bavit a bude se jí věnovat pravidelně. Důležité je začít pozvolna a přidávat objem i intenzitu postupně. Vhodná je chůze, nordic walking, běh, kolo, plavání. Tyto činnosti

je dobré doplňovat silovým tréninkem. Neznamena to vždy chodit jen do posilovny, ale může to být např. chůze do schodů nebo do kopce, posilování s gumami. Silový trénink ovlivňuje především výkonnost používaných svalů a zvyšuje hustotu kostní hmoty. Kromě toho může vyřešit svalové dysbalance, zlepšit vadné držení těla a působit proti nadměrnému opotřebení kloubů. Navíc ve vyšším věku zabraňuje ztrátám svalové hmoty. Pravidelný pohyb by měl být součástí každého z nás. Je prokázáno, že zlepšuje naše zdraví. Mezi hlavní výhody pohybové aktivity patří udržení zdravé tělesné hmotnosti, zachování svalové hmoty a snížení rizika chronických onemocnění. Kromě toho cvičení může zlepšit náladu, podpořit duševní zdraví, a dokonce zlepšit sexuální život.

Petr Vinš, prezident HC Příbram: Jako bývalý aktivní sportovec a hokejista jsem se ještě nedávno šel občas „sklouznout“ s hobby hokejisty, ale moje aktuální časové vytížení mi moc prostoru pro aktivní sport nedává, takže se pohybuji už jen opravdu rekreačně – kolo, tenis, fotbal, turistika nebo v zimě brusle a lyže. Na druhou stranu aktivní pohyb je jednoznačně třeba, takže bych i ostatním doporučil začít třeba jen s málem – např. zmíněná turistika, rychlá chůze a postupně přejít na nějakou pravidelnou sportovní aktivitu, která danému člověku vyhovuje a baví ho, alespoň 1-2krát týdně. Tak se to koneckonců chystám obnovit i já.

Daniel Rosenbaum, předseda Volejbalového klubu Příbram: Věnuju se tenisu, sjezdovému lyžování nebo posilování ve fitness centru. Stručně a obecně se nedá doporučit pohybová aktivita, protože záleží na věku a tělesných dispozicích. Ale pohyb jako takový je důležitý v každém věku.

ký stadion. V minulosti se v lokalitě uvažovalo i o sportovní hale (rovněž v blízkosti ZŠ Školní), ale minimálně v současnosti je tato myšlenka passé z důvodu majetkoprávních vztahů.

Před několika lety se rozvinul program obnovy tzv. sportovních pláček. V Příbrami je jich poměrně velké množství, mnoho z nich je ale zanedbaných a nespĺňují parametry sportovní v 21. století. Obnovena byla hřiště na Cvičné na Březových Horách (část místních kritizuje způsob provedení), na Rynečku, na Cihelně, současně byly vybudovány venkovní posilovny – např. u gymnázia, u viaduktu na třídě Osvození, na Novém rybníku, na Nové Hospodě. Některá hřiště jsou renovována „tlakem zespodu“, týká se to např. sportoviště klubu Amasoma, do kterého investovalo částečně město, částečně kraj, důležitá ale byla aktivita zájemců o softbal. Podobná iniciativa je patrná v OCR aréně pro překážkové běhy, která vzniká v bývalém lyžařském areálu na Padáku. V některých částech města, konkrétně na Hlinovkách ve Zdobůři, hřiště funguje po dohodě s osadním výborem, který se stará o jeho otvírání a zavírání.

Na příbramských sportovištích se každoročně uskuteční asi 30 sportovních akcí pro tisíce sportovců. Část z nich organizuje město, ale většinu pořádají další, zpravidla sportovní subjekty.

TŘI TISÍCE SPORTUJÍCÍCH DĚTÍ A MLADÝCH

Mezi minusy uvádí benchmarking „nízký podíl dětí a mládeže ve spolcích na celkové populaci města“. Autor dokumentu ale pracuje s daty do věkové kategorie 18 let, a ještě u klubů, které žádají o podporu. Sportovní manažer města Jan Hadraba uvádí, že za sportující mládež považuje všechny do 23. roku života. Na základě dat

Jaké jsou plusy a minusy v příbramském sportu

Plusy

- Relativně vysoký podíl celkových výdajů do sportu z rozpočtu města
- Vysoký podíl investičních výdajů do oblasti sportu z rozpočtu města
- Velmi dobrý hospodářský výsledek plaveckého bazénu
- Absolutně nejnižší náklady na jeden den provozu plaveckého bazénu
- Vysoký počet dnů provozu plaveckého bazénu
- Dobrá dostupnost bazénu pro širokou veřejnost
- Relativně vysoké tržby ze vstupného a prodeje permanentek
- Vysoký objem příjmů z dalších činností bazénu
- Relativně vysoký počet prodaných permanentek do plaveckého bazénu
- Relativně vysoká návštěvnost plaveckého bazénu
- Velmi dobrý hospodářský výsledek zimního stadionu
- Relativně vysoké tržby z pronájmů ledových ploch
- Relativně vysoké tržby z veřejného bruslení
- Vysoké tržby z dalších činností a dlouhodobých pronájmů zimního stadionu
- Absolutně nejvyšší průměrné tržby na jeden den provozu zimního stadionu
- Relativně nízké provozní náklady sportovní haly
- Velmi dobrý hospodářský výsledek letního koupaliště
- Nízké provozní náklady letního koupaliště na jeden den provozu
- Velmi dobrý hospodářský výsledek sportovní haly
- Relativně vysoký objem tržeb z pronájmů sportovní haly

Minusy

- Relativně nižší podíl sportovních dotací na běžných výdajích rozpočtu
- Nízký podíl dětí a mládeže ve spolcích na celkové populaci města
- Relativně vysoký počet zaměstnanců bazénu
- Relativně vysoká spotřeba vody plaveckého bazénu
- Velmi nízká návštěvnost letního koupaliště
- Velmi nízké tržby ze vstupného na letní koupaliště
- Relativně vysoké provozní náklady sportovní haly
- Relativně vysoká spotřeba elektrické energie sportovní haly

■ **Zdroj: Sportovní benchmarking, Jakub Popelka, Lokal sport**

Ve městě působí přibližně 60 sportovních klubů, zhruba polovina pobírá dotace na činnost od města. Asi 45 oddílů je dlouhodobě činných, 15 klubů funguje spíše „na papíře“ a činnost (téměř) nevykonává, některé skončily během pandemie.

Právě během covidu se hovořilo o největším propadu sportovní činnosti a pohybovém deficitu dětí. V Příbrami je k dispozici srovnání na základě dotazníků pro třetí třídy základních škol. Výsledky ukázaly, že sportují v zásadě stejně jako před pandemií v roce 2019. Zásadnější tedy zůstává dlouhodobý trend, kdy mnoho dětí končí se sportem v pubertě, kdy přicházejí nové zájmy. Další vlna odchodů z klubů souvisí s přestupem na střední nebo vysokou školu.

Město se snaží „podchytit“ nesportující děti formou široce medializovaných projektů *Trenéři do škol nebo Na hřišti to žije*, které se staly inspirací i pro jiná města. Druhý program měl boom zejména po covidu, v současnosti trochu stagnuje. V některých městech (např. Tábor) mají pro podporu podobné aktivity zaveden hromadný svoz (jako školní autobus), který po vyučování sváží žáky do příslušných sportovních zařízení a odpoledne si děti vyzvednou rodiče.

LEHCE POD PRŮMĚREM

Jak Příbram finančně podporuje místní sportovce? Pro rozdělování dotací nejen do sportu má město zpracován dokument *Pravidla pro poskytování dotací a návratných finančních výpomocí* schválený v roce 2020. V roce 2022 dávala Příbram na podporu sportu celkem 16,9 milionu korun, což představovalo 2,03 % veškerých výdajů Příbrami. Obce ve zmiňovaném benchmarkingu tehdy vydávaly průměrně 2,2 %.

Pro vrcholový sport je vyčleněno 10,5 milionu korun. V podmínkách Příbrami je řeč o klubech FK Příbram, VK Trox Příbram a HC Příbram. Vrcholovým klubům dává město peníze zejména na podporu mládeže. Do určité míry jde ale o propojené nádoby, protože kluby částečně využijí mládežnickou základnu pro budoucí potřeby svých dospělých oddílů.

To, kolik město investuje do sportu, je v konečném důsledku politické rozhodnutí. Debata se vede v rámci sportovní komise, skupiny Sport 2030, na přípravě podkladů se podílí manažer sportu a materiály pro rozhodnutí radních či zastupitelů předkládá Odbor školství, kultury a sportu. O celkové vyčleněné částce na sport hlasuje zastupitelstvo města při jednání rozpočtu zpravidla na konci předchozího roku, na začátku roku potom zastupitelé rozhodují o podpoře pro konkrétní osoby, kluby, činnosti či akce. Letos se tak 11. března rozhodovalo o rozdělení prostředků v pěti dotačních titulech: Činnost sportovních organizací 2024, Reprezentant ČR 2024, Rozvoj a opravy sportovišť, Sportovní akce 2024, Podpora vrcholového sportu 2024. (Podklady pro rozhodnutí jsou na webu města pibram.eu nebo pod přímou zkratkou url.cz/UucGq). Během roku jsou ještě poskytovány individuální dotace.

V období před rokem 2015 byla ve srovnání s dneškem podstatně vyšší podpora pro vrcholové kluby. To bylo občas kritizováno ze strany některých zastupitelů, neprofesionálních spor-

ovních oddílů či částí veřejnosti. Od té doby tato podpora značně poklesla. Zastánci vrcholového sportu argumentují, že v případě snížení dotací budou kluby ztrácet na důležitosti. Poklesne nejen jejich sportovní význam, ale také povědomí o městě, což v konečném důsledku může vést nejen k tomu, že méně dětí i dospělých bude sportovat, ale méně budou využívána i sportoviště. Legitimní jsou samozřejmě názory těch, kteří zdůrazňují, že by veřejná podpora měla směřovat hlavně k dětem a mládeži a klubům, které fungují neziskově. Skupina Sport 2023 pod vedením místostarosty Miroslava Peterky chystá nyní zadání studie, která bude měřit dosah značky města prostřednictvím vrcholových sportovních klubů v médiích se snahou vyčísřit pozitivní dopady pro Příbram. Získaná data byla mohla být jedním z atributů výpočtu dotace.

V Příbrami jsou také velmi úspěšné výkonostní kluby, např. SK Sporting, které zde nemají adekvátní sportoviště, tedy atletický stadion. Nejúspěšnější odchovanci často odcházejí jinam – např. do Berouna, Kladna či Prahy, kde mohou realizovat své sportovní cíle. Výstavba nového atletického stadionu se už několik let připravuje za ZŠ Školní na někdejší hřišti amerického fotbalu. Pozemky město nedávno získalo od TJ Baník Příbram a v současnosti je vysoutěžen projektantem.

S VÝHLEDEM DO ROKU 2030

Rozvoj sportu v Příbrami podchycuje dokument *Plán rozvoje sportu města Příbram do roku 2030*. Obsahuje Akční plán, který se vyhodnocuje ve dvouletých periodách (naposledy na začátku tohoto roku). V době vzniku byla Příbram první, která měla k dispozici takový dokument, který překlenuje několik volebních období. Plán i akční plány a jejich plnění pro období 2020–2021 a 2022–2023 jsou k dispozici na webu sport.pibram.eu.

Další požadavky v oblasti sportu identifikoval v úvodu zmiňovaný sportovní benchmarking. Pro tento rok to jsou následující výzvy: Navýšení podílu dětí a mládeže ve spolcích na počet obyvatel; Navýšení podílu sportovních dotací na běžných výdajích rozpočtu; Udržení objemu tržeb z provozu plaveckého bazénu; Vyšší návštěvnost letního koupaliště; Revize personálních kapacit sportovních zařízení; Úspěšná opatření spotřeby vody plaveckého bazénu; Úspěšná opatření spotřeby elektrické energie sportovní haly.

Článek byl zpracován za přispění sportovního manažera města Příbram Jana Hadraby a vedoucí Odboru školství, kultury a sportu Ley Enenkelové. V jiné části tohoto vydání si můžete přečíst názory zastupitelských klubů na problematiku sportu v Příbrami.

Stáhnout Sportovní benchmarking

■ Stanislav D. Břeň

z Národní sportovní agentury a deklarovaného počtu dětí kluby, které nežadají o podporu města, podle něj v Příbrami „organizované“ sportuje asi 3200 jedinců do 23 let.

Umění zachraňuje svět a hudba funguje jako lék

Vokálně-instrumentální soubor dobových nástrojů Chairé vznikl v Příbrami v roce 1999. Již 25 let se hudebníci souboru věnují hudbě z období gotiky, renesance a baroka, kterou posluchačům předávají hrou na liry, flétny a další historické nástroje. Příbramský umělecký soubor Chairé přivedl „starý“ repertoár až na evropská pódia. O historii i léčivé síle hudby jsme si na půdě Waldorfské školy v Příbrami povídali se zakladatelem, multiinstrumentalistou, hudebním skladatelem, spisovatelem a aranžérem skladeb souboru Josefem Krčkem.

Josef Krček

CO ZNAMENÁ NÁZEV CHAIRÉ?

K názvu jsem se dostal přes řecké báje. Jde o milostný příběh Eróta a Psyché, kterým se narodila dcera Chairé, což v řečtině znamená radost. Matka Eróta Afrodita pozvala Chairé na Olymp. Tím se podle mýtického vědomí stala Radost součástí Olympu a měla by být přítomna v evropské kultuře. Takže hrajeme pro radost, přičemž jsme začínali jako muzikoterapeutická skupina. V začátcích jsem netušil, že se naše působení tak rozšíří a budeme koncertovat i v zahraničí.

HISTORICKÝ REPERTOÁR SOUBORU ODRÁŽÍ SLOŽENÍ HUDEBNÍKŮ A NÁSTROJŮ...

Hrajeme na liry. Lyra je archetyp hudebního nástroje, který prochází dějinami hudby od starého Řecka až dodnes. K lyře patřil v řecké kultuře aulos - flétna, z níž pak vznikly populární zobcové flétny, na něž také hrajeme. Tím vzniklo spojení, takzvaná auletika (z aulos - starověký řecký hudební dechový nástroj - pozn. red.).

Hudba jako střed všech umění je schopná vše spojovat a v tom je univerzální.

Propojení lyr a fléten dodržujeme stále, čímž se zvuk stává archaickým. Když se na to podívám z psychologického hlediska, tak lidé, kteří nás poslouchají, ani netuší, že v kolektivním nevědomí jim to něco říká. Zvuk odněkud znají, ale neumí ho definovat. Každopádně působí velice léčivě, což návštěvníci našich koncertů i potvrzují. Od starých dob umění vždycky léčilo, a proto byly vedle řeckých olympijských her také hry pýthické se soutěžením ve hře na hudební nástroje, básnictví, rétorice a přednesu.

POJĎME SE TEDY NEJDŘÍVE VĚNOVAT MUZIKOTERAPII. JAKÝM ZPŮSOBEM VLASTNĚ HUDBA NA ČLOVĚKA PŮSOBÍ?

Muzikoterapie obsahuje - jak napovídá název - dva světy. První svět je hudební. Sem patří hudební fenomenologie, například působení hudebních nástrojů. Druhý svět je terapeutický. Sem patří lékařské, psychologické a psychiatrické zkušenosti. Oba světy se spojí v muzikoterapii, skupinovou nebo individuální. Při té individuální je nutná spolupráce lékaře a psychologa, který určí anamnézu. Na základě vlastního pohledu na problém klienta vybere muzikoterapeut určité nástroje a způsob hry. Můžeme se zeptat. Čím to je, že hudba oslovuje člověka tak přímo? Jak to, že hudba může působit nezávisle na stupni vzdělání, dokonce i nezávisle na věku člověka? Již nejmenší děti mohou s velkým zájmem naslouchat tónům, které jsou jim přiměřené, tedy nevtíravé. Hudba nás totiž umí oživit. Hudební terapie a jiné formy uměleckých terapií byly nově vyvinuté. Byly vyvinuté z nahlédnutí do souvislosti umění a člověka. Každý člověk nachází v sobě umělce a s jeho pomocí buduje vlastní bytost. Architekt v něm buduje statiku kostry, sochař zobrazuje živoucí formy svalů, malíř přináší barevnost jeho zevnějšku, hudebník hraje mnohonásobné odstínění jeho duševních pohnutek a komponuje životní melodie, básník v něm vytváří řeči životní drama a osud, tanečník pohybem prožívá radost, nadšení a sounáležitost k druhým lidem. Herec zrcadlí lidské činnosti, příběhy a každodenní i nevšední rituály. Z těchto poznatků jsem vytvořil metodiku pro spojení hudby a ostatních umění. Hudební architekturu, hudební plasticitu, hudbu a obraz, hudbu a slovo, hudbu a pohyb, hudbu a drama.

MŮŽETE UVÉST KONKRÉTNÍ PŘÍKLAD?

Zmíním jeden z mnoha: Dětský problém se soustředěním a myšlením. Pokud dáte dítěti do ruky buben a chcete, aby šlo levou, pravou a levou nohou a na třetí dobu bouchlo do bubnu, tak se v rytmu bubnu střídá levá a pravá. Zároveň se procvičuje levá analytická hemisféra

s pravou analogickou. U dětí je velmi důležité, aby se propojilo myšlení s motorikou. V tomto případě okamžitě poznáte, které dítě je jaksi zasněné a ne úplně „na zemi“ a které je naopak už „bdělé“ a dokáže správným rytmem propojit motoriku s myšlením. Jde tedy o bdělost, soustředění a zapojení myšlení.

JAK TO FUNGUJE U SKUPINOVÉ TERAPIE?

Zde bych se trochu rozpovídal. U skupinové terapie se používají sociální hry. Vytváří se sociální kontext, většinou v kruhu se modeluje určitá situace s hudebními nástroji. Učení sociálního kontextu a umělecká aktivita jsou doménou waldorfské školy. Umělecká aktivita jako forma i jako obsah vyučování je motiv, který se neuplatnil v běžném školství, ale zato se plně rozvíjí na waldorfských školách. Nejenže se tam vhodné partie výkladu dramatizují, látka hlavního předmětu se zachycuje kresbami do epochových sešitů a hodiny hlavního předmětu začínají každý den rytmickou částí, která je uměleckou rozcvičkou (zpěvem, recitací, tancem) a končí vyprávěním, například řeckých bájí, ale právě do oborů, které hrozí intelektuální strohostí, jako psaní nebo počítání, jsou děti zprvu uváděny za pomoci uměleckých zaměstnání - vyprávění, her, zpěvu a malování.

Waldorfská škola Příbram zahájila svoji činnost v roce 1991 jako příspěvková organizace města Příbram. Sdružuje mateřskou školu, základní školu, školní družinu, kombinované lyceum, učňovské obory umělecký kovář, umělecký truhlář a reprodukční grafik. Školu navštěvují žáci z celé Příbrami, blízkého i vzdálenějšího okolí. Do činnosti školy, jako hudebník a muzikoterapeut jsem se zapojil již v roce 1998. Vypozoroval jsem, že děti Waldorfské školy mají rozvinutý sociální kontext.

Koncerty Chairé v roce 2024

- 11. dubna:** koncert k Roku české hudby, Waldorfská škola
- 22. června:** Slavnosti pětileté růže, Český Krumlov
- 3. srpna:** Písně v proměnách času, Červená nad Vltavou
- 8. srpna:** koncert k Roku české hudby, zámek Dobříšovice
- 8. září:** Příběhy českých písní, Chřešřovice
- 10. prosince:** O Vánocích zpívám, Písek
- 14. prosince:** Vánoční rozjímání, Český Krumlov
- 17. prosince:** O Vánocích zpívám, Waldorfská škola
- 20. prosince:** O Vánocích zpívám, Dobříš

Soubor Chairé

Pokud se škola zaměřuje na umění, jsou děti v tomto prostředí více „doma“. Umění zachraňuje svět. A děti, které projdou Waldorfskou školou, často pěstují umění i v dospělosti. V této pohnuté době je to pro naši společnost lékem.

DOMNÍVÁTE SE, ŽE TENTO UMĚLECKÝ POHLED VÍCE PROSTUPUJE I DO MAINSTREAMOVÉHO VZDĚLÁVÁNÍ?

Ano, zachytil jsem tento přístup už ve více školách. Mám to ověřené v rodině, přestože moje děti i vnoučata navštěvovaly Waldorfskou školu. Často i v jiných školách dnes přecházejí z vysvědčení s číslicemi na slovní hodnocení formou osobního dopisu. Navíc tam, kde je například rozšířená hudební výchova, nebo i jiná umělecká činnost, tak ta škola žije bohatším životem, což na školních koncertech těchto škol velice oceňují rodiče.

JAK SE SOUBOR CHAIRÉ VYVINUL ZA 25 LET, CO HRAJETE?

Myšlenka auletiky zůstává. Lyra a flétny jsou základ. Je nás deset včetně houslí a violoncella, různých dalších dechových a bicích nástrojů. Zpíváme čtyřhlasně. Vedle základního repertoáru českých a evropských písní a tanců gotiky, renesance, baroka a klasicismu hrajeme i duchovní skladby různých autorů. Letos připravujeme koncert k Roku české hudby s písněmi Bedřicha Smetany, Antonína Dvořáka, Leoše Janáčka a Bohuslava Martinů. Repertoár se za dvacet pět let značně rozšířil. Hráli jsme v Bruselu, kde byly vystaveny příbramské betlémy, reprezentovali jsme město Příbram ve francouzském městě Villerupt. Účastnili jsme se festivalů v Itálii, vystupovali jsme na vánočních koncertech v Německu či Rakousku.

STARÉ NÁSTROJE JISTĚ VYŽADUJÍ URČITOU PÉČI. JAK SE O NĚ STARÁTE?

Mezi výrobce patří například rodina Čípů ze Zubří na Moravě. Vyrábějí zobcové flétny, dudy a staré nástroje jako například gemshorny a kornamusy. Většinu nástrojů mám od nich. Oni je také opravují. Péče o ně je samozřejmě nutná. Některé jsou staré přes sto let, ale jedná

se o kopie. Ty opravdu historické najdete v muzeu v Praze. Náš kolega z oboru umělecký truhlář Rostislav Anton vyrábí lyry. Jsme jediní v republice, kteří na ně hrají.

DO JAKÉ MÍRY UPRAVUJETE SKLADBY A Z JAKÝCH PRAMENŮ ČERPÁTE?

Skladby upravuji minimalisticky a každému na tělo. Co se týká pramenů, existuje nepřeberné množství kancionálů a zpěvníků. Vycházím z Jistebnického kancionálu. Knihu ve špatném stavu našel roku 1872 na půdě fary v Jistebnici u Tábora sedmnáctiletý student gymnázia v Táboře Leopold Katz. Kniha se dostala k rukám historika Františka Palackého, který ihned rozpoznal její pramennou hodnotu. Druhá kniha, z níž také vycházím, jsou Dějiny české hudby v příkladech od Jaroslava Pohanky. Renesanční písně hrajeme ze sbírky Otokara Hostinského 36 nářevů ze 16. století. Barokem začínají velké sbírky Karla Jaromíra Erbena, Františka Sušila a dalších, které vycházely v 19. století. Národní obrození dbalo na to, aby se tyto soubory vydávaly k podpoře národa. Když to shrnu, zpěvníků je moc. Sbíráám je celý život, a tak máme z čeho čerpat.

V NÁRODNÍM OBROZENÍ ZAČALA MÍT HUDBA I POLITICKÝ PODTEXT, DŘÍVĚJŠÍ GOTICKÁ A RENESANČNÍ HUDBA BYLY SPÍŠE PANEVROPSKÉ. JAK VAŠI HUDBU VNÍMAJÍ V ZAHRANIČÍ, DÁ SE NAJÍT TA SPOLEČNÁ „EVROPSKÁ“ LINKA?

V gotice se věnujeme i skladbám trubadúrů z jižní Francie. V repertoáru máme dále písně španělské, portugalské, německé, anglické nebo skotské. Já to tak chápou, že gotika a další hudební styly jsou panevropské. Nicméně v Evropě je česká hudba velmi oceňovaná.

KDYŽ ZMIŇUJEME HUDBU V MINULOSTI, DÁ SE O NÍ MLUVIT JAKO O SPOJOVNÍKU EVROPY? PODOBNĚ JAKO V PŘÍPADĚ VÍRY?

Určitě. Hudba jde ruku v ruce s vývojem křesťanství. Gotická doba přináší zbožný pohled na křesťanství a umění, včetně malířství nebo sochařství. V renesanci se začínají tisknout kan-

cionály. Rádi hrajeme českobratrské písně Jana Amose Komenského. Duchovní hudba jako taková, ať už v protestanství nebo katolictví, jde stále v kontextu s křesťanskou linií. Například Johann Sebastian Bach jako protestant z Lipska píše úžasné mše a pašije. O náboženské toleranci té doby svědčí mimo jiné to, že Georg Friedrich Händel, ač protestant, byl vítán v kruzích nejvyššího vatikánského duchovenstva. Nezáleží, zda jde o protestanskou nebo katolickou víru. Bible je jen jedna a hudba také.

JAK JE DŮLEŽITÉ HRÁT V RODINĚ?

V Chairé mám rodinu, manželka hraje na lyru, dcera na violoncello a neteř na flétnu. Štědrý den by u nás doma bez rodinného muzicírování vůbec nemohl být slaven. Rodinné muzicírování vždy bylo, je a snad i bude velice prospěšné. Podívejte se na Příbramskou filharmonii, v ní by to bez rodiny Kopecských a dalších rodin ani nešlo.

KDYŽ JSME U TĚCHTO RODINNÝCH, NEBO AŽ EPIGENETICKÝCH SOUVISLOSTÍ, PLATÍ TEDY STÁLE, ŽE CO ČECH, TO MUZIKANT?

Když byla v 19. století v Praze založena Umělecká beseda, chodil tam Mikoláš Aleš, Antonín Dvořák, Bedřich Smetana a další velikáni. Prostředí působí na každého člověka. To je téma právě epigenetiky, která studuje dědičné změny v expresi genů vlivem prostředí. Dnešní vývoj vědomí je pluralitní, můžete se setkat s vyznačacími různými náboženstvími, názory, což platí i pro Příbram. Pluralita je všude a v celkovém vědomí lidstva. Když se lidé setkávají v uměleckém hudebním prostředí, tak věta, „co Čech, to muzikant“ určitě platí. Každý národ má svoje slovo. Naším slovem je hudba a hudební školství v České republice je na výborné úrovni. Pro každého člověka, i toho, jenž na žádný hudební nástroj nehraje, je důležitý vztah k hudbě. Protože hudba vždy léčí duši.

■ Stanislav D. Břen

Oblečení, které pomáhá

Víte, že v Příbrami v Pražské ulici najdete charitativní obchod, který nabízí oblečení jak dámské, tak i pánské nebo dětské? Najdete v něm ale třeba i boty, knihy nebo hračky. Nákupem v tomto obchůdku se nejenom hezky oblečete, ale navíc podpoříte dobrou věc. Charitativní obchod provozuje nezisková organizace ADRA.

Charitativní obchod se nachází v Pražské ulici.

Foto: ADRA Příbram

Charitativní obchod provozuje místní Dobrovolnické centrum ADRA Příbram v rámci veřejné sbírky. Veškerý výtěžek z prodeje v obchodě ADRA jde totiž na činnost dobrovolnického centra ADRA Příbram, které pomáhá všem, na které se zapomíná, osamoceným seniorům, lidem s mentálním nebo fyzickým postižením a dětem, které zažívají problémy ve škole nebo mají potíže se začleněním se do kolektivu.

DVOJÍ DAR

Obchod funguje formou dvojího daru: 1. Vy darujete věci do obchůdku (např. oblečení, věci do domácností, obuv nebo hračky). 2. Kdokoliv, kdo přijde do obchůdku, si něco vybere a dá nám za to finanční dar, který putuje na pomoc seniorům, zdravotně postiženým a dětem.

Jedná se o věci, které už u svých majitelů nenajdou další využití. Často může jít o zboží, které již bylo používáno. Každý kousek na prodej prochází

kontrolou, v obchodě se nenabízí nic rozbitého, nebo jakkoliv poškozeného, co by nemohlo sloužit svému záměru. Mnohdy zde najdete i věci, které jsou zcela nové, ještě originálně zabalené.

Nejčastěji se jedná o oblečení (dámské, pánské i dětské), boty, batohy, věci do domácnosti, knihy či hračky. Sledovat, jaké nové zboží se aktuálně přidává do obchodu, můžete ve facebookové skupině, kterou najdete pod názvem ADRA obchůdek Příbram.

OTOČ OHOZ, LIDEM POMOZ

Otoč ohoz, lidem pomoz, to je heslo tohoto dobročinného obchůdku. Zboží v obchodě totiž pomáhá hned třikrát: 1) Dá oblečení druhou šanci, tím pomáhá odlehčit naší planetě; 2) Dělá radost těm, kdo si ho koupí; 3) Pomáhá všem, kteří to potřebují. Výtěžek z prodeje jde na pomoc babičkám, dědečkům, dětem a postiženým.

U všech nabízených artiklů je uváděna minimální částka, kterou byste měli za nabízenou věc zaplatit. Je tak vysoká, aby se věc v obchůdku dlouho „neohřála“, ale zároveň nešla pod hodnotu dané věci. Při nákupu je pouze na vás, pokud budete chtít zaplatit více nebo třeba celkovou částku za nákup zaokrouhlíte na kulatou sumu. Proč? Protože tím přispíváte na cokoli, co se v příbramském centru organizace ADRA dělá. Zapojení lidé vykonávají všechny činnosti zcela dobrovolně, ve svém volném čase a bez nároku na odměnu. Pro realizaci projektů je však potřeba často více než „pouze“ lidský faktor - třeba učební pomůcky, materiál na výrobu, pojištění dobrovolníků a také peníze na samotný provoz centra. Nákupem v obchodě se stáváte majitelem věci, která vám dále poslouží, ale zároveň podporovatelem všech, kteří v dobrovolnickém centru pracují.

Můžete pomoci i tím, že darujete věci do obchůdku. Tak pomůžete nám, a my pak díky

vám můžeme pomáhat dál. Až budete vyklízet třeba šatník nebo půdu, vzpomeňte si na tento charitativní obchod. Aktuálně přijímáme jarní a letní oblečení, ale můžete darovat i třeba nádobí, boty, knihy vydané po roce 1990 nebo třeba kabelky a další. Věci by měly být zachovalé, nesmí být špinavé ani jinak významně poškozené. V případě zájmu o darování se ozvěte na e-mailovou adresu adra.pribram@adra.cz.

Nechcete nakupovat věci z druhé ruky ani věci darovat, a přesto byste rádi pomáhali? Možností je více. Můžete darovat svůj volný čas či znalosti a zapojit se do týmu. Můžete pomoci službou, kterou provozujete. Podpořit nás můžete také finančně - více na webu darujme.cz/adrapribram.

JARNÍ NOVINKY

Od 1. do 12. dubna 2024 se koná jarní akce 2 + 1 zdarma. To znamená, že si vyberete v obchodě tři věci, zaplatíte jen za dvě a třetí (nejlevnější z těch tří) si odnesete zcela zdarma. Druhou novinkou, kterou ADRA pro Příbram chystá, je sociální šatník, kde si budou moci maminky vyzvednout za minimální poplatek oblečení po balíčkách. V balíku vždy najde kompletní výbavu pro dané pohlaví a věk dítěte. V sociálním šatníku ale budete mít možnost si vybrat oblečení i pro dospělé. Bude otevřen od 1. dubna každé pondělí a čtvrtek od 13.00 do 17.00 v dřevěném stánku před Dobrovolnickým centrem ADRA Příbram vedle autobusového nádraží na ulici Československé armády.

■ Eva Holíková

Dobrovolnické centrum ADRA Příbram

Sezona farmářských trhů je tu, konat se budou i bleší trhy

Od soboty 16. března až do prosince se v Příbrami na Dvořákově nábřeží konají pravidelné farmářské trhy, a to vždy první a třetí sobotu v měsíci.

Příbramské farmářské trhy mají svoji dlouhou letou tradici. I v letošním roce se bude Dvořákově nábřeží vždy první a třetí sobotu v měsíci plnit prodejními stánky. První farmářské trhy se uskutečnily v sobotu 16. března a jejich součástí byla velikonoční dílnička, kde si děti mohly uplést pomlázku nebo nabarvit kraslice.

Organizátoři se letos rozhodli znovu zavést možnost posezení pod stromy s možností dát si kávu s kouskem

něčeho sladkého či slaného, a získat tak energii do nového dne. Prodejci tradičních výrobků, řemeslníci nebo pěstitelé, kteří se chtějí farmářských trhů účastnit, se mohou hlásit na e-mail trhy@pribram.eu.

„Vedle tradičních farmářských trhů jsme v loňském roce vyzkoušeli také trhy bleší. U veřejnosti se tato nabídka setkala s úspěchem, takže v pořádání bleších trhů budeme pokračovat i letos,“ řekl starosta Jan Konvalinka.

Bleší trhy se budou konat na náměstí T. G. Masaryka a předběžně jsou stanoveny tři termíny, a to 6. dubna, 1. června a 7. září.

■ Eva Švehlová

Městský úřad Příbram

Začala poslední část výstavby parkovacího domu

Parkovací dům na autobusovém nádraží je téměř hotov. Poslední část dokončovacích prací zahrnuje výstavbu místnosti pro obsluhu nebo například instalaci kamerového systému.

V parkovacím domě bude motoristům k dispozici 176 parkovacích míst.

Foto: město Příbram

V polovině února předala společnost Metrostav městu stavbu parkovacího domu s tím, že práce, které nebyly zahrnuty v původním projektu, dokončí město. „Se společností Metrostav jsme se dohodli, že výstavbu místnosti pro obsluhu a instalaci kamerového a parkovacího systému nebudeme požadovat v rámci víceprací. Tyto dílčí zakázky jsme soutěžili zvlášť, a tak od pondělí

4. března začala realizace poslední části prací k dokončení celé stavby,“ řekl 1. místostarosta Vladimír Karpíšek.

Kromě již zmíněného vybudování místnosti pro obsluhu a zavedení parkovacího a kamerového systému se bude pracovat na zastřešení meziprostoru, provedena bude ochrana vnitřních dešťových svodů nebo např. instalace dveří

do kolárny. Pracovat se bude také venku, kde je třeba zrealizovat opravu a opláštění stávající opěrné zdi, opravit komunikaci ve vjezdu či provést antigraffiti nátěr. Z důvodu zajištění zařízení staveniště bude venkovní parkoviště až do ukončení stavebních prací uzavřené.

„Souběžně s poslední fází prací probíhá také nastavení výše platby za parkování jak v samotném parkovacím domě, tak i na venkovním parkovišti, které bude v budoucnu osazeno také třemi rychlo a šesti normálními nabíjecími stanicemi pro elektromobily,“ doplňuje informace místostarosta Karpíšek.

V parkovacím domě bude motoristům k dispozici 176 parkovacích míst. V systému nastavení plateb se počítá také s možností zvýhodněného měsíčního stání, kdy bude možné si rezervovat vyhrazené místo. Tento systém je vhodnou alternativou pro ty, kteří nemají garáž a chtějí mít jistotu, že zaparkují v kteroukoliv denní i noční dobu.

Práce na parkovacím domě a v jeho okolí mají být dokončeny v průběhu května. Poté bude zahájen zkušební provoz a provedena kolaudace.

■ **Eva Švehlová**
Městský úřad Příbram

Zašít se v Zašívárně

V Příbrami vzniklo nové rodinné centrum Zašívárna, které se stalo oázou pro rodiny a jednotlivce v naší komunitě. S názvem inspirovaným slovem „zášívka“ je Zašívárna místem, kde se rodiny spojují, děti tvoří a dospělí nacházejí podporu.

Centrum Zašívárna se nachází na náměstí 17. listopadu nad cukrárnou Rio, což z něj činí centrální bod sídliště, snadno dostupný pro všechny. Jednou z hlavních iniciativ v Zašívárně jsou různorodé kroužky pro děti i dospělé. Od kreativních po vzdělávací aktivity, centrum nabízí prostor pro každého, kdo chce rozvíjet své dovednosti a setkávat se s podobně smýšlejícími lidmi.

Nabídka Zašívárny nekončí pouze kroužky. Během všech prázdnin zde ožívají příměstské tábory, které zaručují nejen zábavu, ale i vzdělání pro děti. Není nad lepší způsob, jak strávit prázdniny než se zapojením do fascinujících aktivit.

Pro těhotné a kojící maminky jsou v Zašívárně k dispozici podpůrné skupiny, které nabízejí nejen sdílení zkušeností, ale i odbornou radu a podporu v přátelském prostředí. Věříme, že silné rodiny začínají s podporou od samého začátku.

Foto: RC Zašívárna

Workshopy a akce různého zaměření jsou dalším prvkem, který Zašívárna do naší komunity přináší. Od kulturních událostí po tematické workshopy pro rodiny - všechno je na jednom místě.

Hernička v Zašívárně není jen pro zábavu. Rodiče mohou využít službu hlídání dětí, zatím-

co se účastní aktivit nebo relaxují. Pro ty, kteří hledají vhodné místo pro oslavu narozenin svých dětí, jsou k dispozici prostory Zašívárny, včetně možnosti připravit speciální program pro malé hosty.

Zašívárna není pouze místem, kde se setkávají rodiny - je to komunitní centrum, které poskytuje příležitosti pro vzájemné propojení a podporu. Přijďte a objevte nový svět možností, který Zašívárna přináší do našeho města. Navštivte nás také na našich webových stránkách (rczasivarna.cz) na Instagramu a Facebooku, abyste byli v obraze o nejnovějších událostech, workshopech a aktivitách.

■ **Monika Škrlantová**
Zašívárna

S mordem k sousedům

Na cestě bájemi opředeného Orient expressu se stala brutální vražda. Kriminální příběh od autorky Agathy Christie v čele se slovutným detektivem Herculem Poirotem pobavil v Příbrami žáky středních škol. Tento projekt se uskutečnil v rámci nově vznikající spolupráce waldorfských škol z Příbrami a Würzburgu za finanční podpory Česko-německého fondu budoucnosti.

Během podzimu školního roku 2023/2024 se rozjela intenzivní komunikace mezi Waldorfskou školou Příbram a Freie Waldorfschule Würzburg o možnostech budoucí spolupráce. Koordinátorky spolupráce, Iva Břendová a Katharina Bechtolsheim, se potkaly online a slovo dalo slovo a byl tu nápad na první pilotní návštěvu v Příbrami, s níž obě strany souhlasily. Bylo tedy už jen třeba stanovit termín, sestavit program a podat žádost na Fond budoucnosti. To vše se zvládlo na přelomu prosince a ledna. A pak už se mohly rozjet samotné přípravy.

Protože jsme chtěli setkání našich žáků co nejintenzivnější, rozhodli jsme se najít ubytování v rodinách. To se z části povedlo, za což jsme velmi rádi a děkujeme všem zapojeným rodinám za jejich významný podíl při budování tohoto nového partnerství škol. Němečtí hosté se u nás cítili velmi dobře a chválili si vlnidné a přátelské přijetí.

Přípravy na pobyt se na německé straně ujala třídní učitelka 12. třídy Stephanie Kumpers a jejím úkolem bylo vykomunikovat vše s žáky, jejich rodinami, zajistit jízdenky a předávat informace kolegyni na české straně. Skupinu doprovodil divadelní pedagog Thorsten Hahn a kolega Joachim Brohm. Skupina vyrazila vlakem z Würzburgu dne 7. února 2024 a ve večerních hodinách dorazila do Příbrami, kde je přivítalo sněžení a naše hostitelské rodiny.

OBDIVUHOVNÉ HERECKÉ VÝKONY S FRANCOUZSKÝM AKCENTEM

Protože se jednalo o relativně krátkou návštěvu, byl program nabitý k prasknutí. Čtvrtek byl vyhrazen pro divadelní představení, takže ráno proběhla rychlá příprava jeviště a generální zkouška. A po desáté hodině se již hrnuli první diváci do hlediště. Kromě našich žáků jsme v hledišti mohli přivítat i žáky z Gymnázia Příbram

a z ISS HPOS Příbram, z čehož jsme měli obrovskou radost. Následovalo první představení v hereckém obsazení první skupiny. Představení bylo celé v němčině, takže pro mladé diváky z Česka to byla výzva. Pro mnohé možná i první opravdový kontakt s roditelými mluvčími. Po hodině a půl došlo ke střídání hereckých rolí a rozehrálo se druhé představení pro nové publikum. Tentokrát byl zážitek ještě intenzivnější, protože nový detektiv Poirot byl ještě opravdovější než ten předchozí. Diváci byli nadšeni, obdivovali se hereckým výkonům svých vrstevníků a vyzdvihovali francouzský akcent řečníků.

Po obědové pauze naše hosty a jejich protějšky z Příbrami čekal tříhodinový seznamovací blok s jazykovými prvky, který si pro nás připravily jazykové animátorky Tandemu. Účastníci si hravou formou procvičili pozdravy a seznamovací fráze v jazyce sousedů, dostali prostor pro společnou kooperaci na stavbě ze špaget a marshmallow, formou speed-datingu (krátkých schůzek) se o sobě navzájem dozvěděli spoustu zajímavých věcí a vytvořilo se vzájemné pouto. Večer už pak probíhal ve vlastní režii žáků, v řadě případů dopadl nad očekávání.

V pátek si naši hosté z Německa prohlédli Hornické muzeum Příbrami a zapojili se do výuky našich žáků. Vyzkoušeli si kreativní seznamovací aktivity u učitelky Michaely Málkové a ponořili se do rytmu eurytmie v dramatické výchově u učitelky Věry Janebové. Odpoledne zájemci navštívili Svatou Horu, kde nás provedla kolegyně Lenka Marková. I tento poslední den se skvěle vydařil, i když už byl znát značná únava všech zúčastněných. A pro nás z toho plyne ponaučení, že do příštího projektu je potřeba naplánovat větší pauzy mezi jednotlivými programovými body.

Večer vyvrcholil večerí v restauraci, kde jsme skupině za vše poděkovali, předali jim drobné upomínkové předměty a zhodnotili program

Na divadelních prknech se odehrálo společné vystoupení s Herculem Poirotem v hlavní roli.

Foto: WŠ Příbram

setkání. V sobotu 10. února 2024 se skupina z Německa vydala na cestu domů a cestou se zdržela návštěvou našeho hlavního města. Autorka textu doprovodila skupinu do Prahy, pomohla jim s orientací po městě a doprovodila své německé kolegy po nejvýznamnějších pražských památkách. Vše včetně počasí se vydařilo nad očekávání a všichni se mohli spokojeně rozjet do svých domovů.

KRÁTKÁ, ALE INTENZIVNÍ NÁVŠTĚVA

V rámci společného vyhodnocení zaznívala z úst německých partnerů slova chvály, pobyt byl pro ně velmi podnětný, odjížděli domů plni dojmů. Byla to zkrátka krátká, ale velmi intenzivní návštěva. Doufáme, že se opět brzy setkáme, jsme totiž srdečně zváni na reciproční návštěvu do Würzburgu. Jdeme se tedy vrhnout na další plánování.

■ Iva Břendová
WŠ Příbram

Kdy a jak se vracejí přeplatky za léky

Pokud kupujete často léky na předpis, na které doplácíte, můžete překročit takzvaný ochranný limit a máte nárok na vrácení přeplatku. Za jakých je to podmínek?

O vrácení přeplatku není třeba žádat. Pojišťovny si ochranné limity hlídají samy. Peníze vyplácí bezhotovostně na bankovní účet (pokud jim jej pojištěnec sdělil), nebo poštovní poukázkou na vaši adresu, kterou jste u pojišťovny uvedli jako kontaktní. Veškeré změny je potřeba pojišťovně vždy neprodleně oznámit.

Roční limity na započitatelné doplatky jsou: u dětí mladších 18 let a u pojištěnců starších 65 let je limit 1000 korun; pro seniory nad 70 let je limit nastaven na 500 korun; u příjemců invalidního důchodu, kterým byla uznána invalidita ve dru-

hém nebo třetím stupni, avšak invalidní důchod jim nebyl přiznán pro nesplnění podmínky doby pojištění, byl limit snížen na 500 korun; u ostatních pojištěnců ve věku od 18 do 65 let je limit stanoven na 5000 korun.

Kdy jsou přeplatky vypláceny? Pokud je přeplatek za léky nižší než 200 korun, pojišťovna částku zatím neposílá a převede ji do následujícího čtvrtletí. Peníze vyplatí teprve, až zůstatek přesáhne 200 korun. Nižší nevyplacené zůstatky se přesouvají dál mezi jednotlivými kalendářními roky.

Přeplatky za léky, které přesáhnou hranici potřeb-

nou pro jejich výplatu, vám zdravotní pojišťovna poukáže do 60 dnů od ukončení čtvrtletí, ve kterém tato skutečnost nastala. Podrobnější informace můžete získat v Senior Pointu Příbram na adrese Žežická 193 (778 779 898, pribram@seniorpointy.cz, otevřeno v pondělí 12.00–15.00, středu 10.00–13.00 a čtvrtek 11.00–14.00).

■ Senior Point Příbram

Divadlo A. Dvořáka Příbram

Válka s mloky

pondělí **22. dubna 2024** | 19:00

Velká scéna Divadla A. Dvořáka Příbram

divadlopribram.eu

Inscenace vznikla za podpory Středočeského kraje a MK ČR.

JSTE TECHNICKY ZAMĚŘENÍ?

VOLNÉ POZICE:

- **CAD konstruktér**
- **Elektro konstruktér**
- **Elektrikář**
- **CNC operátor**
- **Mechanik/ Nástrojař**

- **Nástupní plat 30 000 – 60 000 Kč (dle zkušeností)**
- **Příspěvek na stravování**
- **Příspěvek na dovolenou**
- **Příspěvek na penzi**
- **Práce v dobrém kolektivu**
- **Zaškolení**
- **Stabilní a dlouhodobé uplatnění**
- **NÁSTUP MOŽNÝ IHED**

kontaktujte nás...

+420 607 107 850 info@etstech.cz @etstechnologyse ETS Technology SE

www.etstech.cz

Čtvery kulatiny hořkosladkého Karla Kryla

V pátek 12. dubna od 19.00 se v březohorské hospodě Na Marii koná jedenáctý vzpomínkový večer, tentokrát k nedožitým osmdesátinám Karla Kryla. Při této příležitosti si připomeňme tuto významnou osobnost i s jeho vazbou na Příbram.

Letos si Češi připomenou hned čtyři kulatá výročí písničkáře a básníka Karla Kryla: Před 80 lety se narodil (12. dubna), před 55 roky vydal LP Bratříčku, zavírej vrátka (za vítězství v anketě Rock a popu přezdívanou „deska desek“) a stejný rok v září odešel do exilu v Německé spolkové republice. Třetího března 1994 pak v necelých padesáti letech v Mnichově zemřel.

KLASIK A JEHO POSLUCHAČI

V písních i vyhraněných politických komentářích odvážně pojmenoval ponížení „normalizované“ společnosti, a zároveň se pro její velkou část stal symbolem protikomunistického vzdoru – lidé si v zemi „kde musel jsi se dívat, jak zakázali hrát a zakázali zpívat“ poslouchali jeho písničky u magnetáků a tranzistoráků a vlastně se s Krylovým poselstvím snadno ztožňovali. „Už nejsme, nejsme to, co kdysi, už známe ohnout záda, umíme dělat kompromisy a zradit kamaráda,“ opakovali hořce po tzv. politických prověrkách.

Během fyzické nepřítomnosti ve vlasti se stal mluvčím mlčící většiny, která si vystoupit proti režimu veřejně netroufala. Když se ještě roku 1969 od chystaného vydání jeho zpívané poezie upustilo, lidé si ale opisovali jeho texty na stroji i rukou do zpěvníků, tak jako kdysi Husův kšaft z Kostnice. Ale nejen to. Učili se k nim kytarové akordy, aby pak s chutí mistrovo poselství dál v ostrůvkách svobody šířili alespoň na výletech, večůrcích, jak říkal Kryl, a u táboráků. Začátek a refrén *Anděla* zvládne díky tomu většina dědečků a babiček dodnes.

TRUBADÚR SE VRACÍ

Opřavdový rozměr sebe coby národního hrdiny zřejmě seznal až na koncertu pro všechny slušné lidi, když v pražské sportovní hale 3. prosince 1989 zjistil, že posluchači znají jeho texty z paměti. Na záznamu z vystoupení mluví Kryl rázně, ale v hlase má dojetí, když zpívá: „Děkuji za nezdar: ten naučí mne pít, bych mohl přinést dar, byt' nezbývalo síly.“

KAŠLU VÁM NA FANGLE

„Moc si nepíšejme, veškeré věci se můžou opakovat, a dokonce i v demokracii a demokracii, která by mohla nastat,“ pronesl Kryl nečekané varování v měsících pokračující něžné revoluce, na které mu vadila především její sametovost. Zdůrazňuje, že bez potrestání viníků nastane politický marasmus a začíná ve stejném duchu varovat i písněmi, že „demokracie dozrává / do žaludečních vředů / bez poctivosti, bez práva - a hlavně bez ohledů“.

I v nově získané svobodě u básníka platilo „kašlu vám na fangle“, ale masové obecenstvo nechtělo podobnou kritiku v euforických poměrech slyšet. Na debatu s někdejší idolem nebylo zvědavé a asi ani připravené. Byl to snad jen kverulant, kterému vedení Občanského fóra doporučilo, ať hlavně zpívá, a kterému nikdo

Ze vzpomínky na Karla Kryla v září 2019 na K-farmě v Žežicích.

Zdroj (2×): archiv autora

nenabídl postavení prezidentova poradce, jak možná očekával?

„Měl tady čím dál méně přátel,“ vzpomínal na tohle období pro Téma před lety básníkův mladší bratr Jan, „protože oni chtěli vidět ty světlé zírky a on jim maloval ty skutečné. Proto jeho popularita klesala.“ Jan Kryl byl zároveň přesvědčen, že písničkář díky exilovým zkušenostem viděl dál než většina jeho místních vrstevníků. „On už tehdy věděl, kam to směřuje. Třeba když přišla kuponová privatizace a my si všichni mysleli, jak je to geniální nápad, že se tím ty fabriky zachrání, on nám tehdy říkal: ‚Vy jste se zbláznili, vždyť k tomu nemáte zákony, to se rozkrade.‘ A rozkradlo. A takových případů by byla spousta. Třeba když v Demokracii zpívá: ‚Farář nám slíbil nebesa, a čeká na majetky, my nakrmíme forbesa za dvě či za tři pětky.‘ Podívejte se, jak se to po letech vyplnilo,“ konstatoval o církevních restitucích a záplavě hracích automatů Jan Kryl.

„Byl mnohým nepohodlný. Nikdy z té své cesty neuhnul,“ říká Jan Kryl. „Šel pořad rovně, jak odešel roku 1969, tak se vrátil v roce 1989. Pro dnešní mladé je rok 1968 něco jako pro nás bitva na Bílé hoře, ale já cítím, že se jeho obliba bude vracet. Je zajímavé, jak jeho texty rezonují v kritických chvílích tohoto národa.“

VIZIONÁŘ?

„Žijeme v čase protichůdných tendencí, nepravdivých šířených zpráv, střetávání různých politických vizí. Není snadné se orientovat a zachovat si jasnou mysl a postoje,“ vysvětluje pro Téma Krylův přítel biskup Václav Malý, proč se Krylovy kritické postoje zdají být v dnešní společnosti znovu aktuální. Krylův bratr Jan, který s Karlovými písněmi také vystu-

poval, za tím spíš vidí básníkovu intuici a jeho nadčasově platné texty: „Jeho texty se bohužel dál naplňují. Třeba Karavana mraků: ‚Sto cizích chlapů s pistolema skotačí a zákon džungle panuje.‘ mi připadala jak šitá na raný kapitalismus u nás.“ Po sametové revoluci působilo až věštecky, když v Krylově exilové písničce *Divný kníže*, popisovaný tyran „netuší, že děti z té země, v které mrazí, mu jednou hlavu srazí“ – vykládalo se to totiž jako předpověď podílu studentů na 17. listopadu 1989.

KAREL KRYL V PŘÍBRAMI

Ale to už zřejmě patří k výhodám klasiků – jejich tvorba má to kouzlo, že si ji další generace můžou pro sebe aktualizovat. Pokud jim tedy dál naslouchají – jako to např. děláme v Příbrami při pravidelných večerech „Vyměň kordy za akordy“ ke Krylovým narozeninám.

S krylovkami jsme se začali seznamovat jako studenti v osmdesátých letech, kdy našim jediným zdrojem byly mnohokrát kopírované nekvalitní magnetofonové nahrávky, hudební vysílání komunisty rušených zahraničních vysílaček a často neumělé přepisy textů písniček s akordy. Nejznámější odposlouchané krylovky se hrávaly u táboráků, na vodě i na večírcích v partách spolehlivých kamarádů. S celkovým rozsahem díla Karla Kryla jsem měl možnost seznámit se až koncem osmdesátých let při práci v Palach Pressu v londýnském exilu. Návrat Karla Kryla do Československa v roce 1989 pro mnohé znamenal novou naději, naplnění a možná pocit, že ho tu budeme mít napořád s jeho písněmi, básněmi, moudrostí a názory vizionáře. Ohromnou radost z jeho návratu, možnosti vidět českého barda naživo na koncertech či koupit si jeho desky a knihy, vystří-

dalo nepochopení mnoha tehdejších mocných. Karel Kryl přes svou obrovskou popularitu, moudrost i zdravě skeptický přístup k některým novým změnám či jejich provedení, nedostal šanci více se zapojit do přeměny porevoluční společnosti a předat své zkušenosti ze světa Čechoslovákům, jejichž existence rozhodnutím politiků dokonce záhy skončila, což Čechoslovák Kryla velmi ranilo. Jeho smrt v roce 1994 přišla náhle, ale jeho písně žily dále svým novým životem a staly se oblíbenými i v dalších generacích. Ještě před nějakými patnácti dvaceti lety se jeho písničky večer zpívaly často u ohňů a po hospůdkách, ale později jsem měl pocit, že i tam jsou vytlačovány různými hity z rádia a zábavkami, což mi přišlo škoda. Před deseti lety jsme začali v rámci každoročních oslav Krylových narozenin zvát domácí i přespolní muzikanty, aby současným posluchačům klasika oživila.

Jedna z hlavních myšlenek akce je rovněž interpretace těch písní, které nepatří mezi top 10 nejhranějších písní Karla Kryla, a po dohodě s muzikanty tedy po 10 let na výročí narozenin

Karel Kryl

Karla Kryla zní především písně, které se běžně po hospůdkách a u táboráků nehrají. Proč zrovna Karel Kryl? Asi nejvíc mi na Krylovi imponuje, že se uprostřed názorového proudu – ať už během Pražského jara, v Mnichově, nebo po Listopadu – nebál říct nahlas, když mu něco

nesedělo a často mírnil nadšený optimismus většiny varováním před možnými důsledky. Stál si pevně za svým názorem, i když šel proti nadšenému davu, establishmentu či konvencím. Jako už příslovečný Půlkacíř.

Konání těchto vzpomínkových večerů, které oživily i méně známé Karlovy písně, texty a názory pro příbramskou veřejnost různých generací, by se nemohlo konat bez Open Stage, přátel ze Spolku ve čtvrtek, zvukaře Jiřího Prášila, novináře a badatele Jana Čápa, a především muzikantů Petra Vašiny, Miroslava Rojíka, Michala Pavelky, Antonína Baráka, uskupení BN6 a Příbramské chlapecké skupiny, města Příbram, nemnoha sponzorů a mnoha dalších nejmenovaných přátel.

Sestaveno s použitím textu novináře a badatele Jana Čápa pro časopis Téma.

■ **Michal Gerčák**
Spolek ve čtvrtek

Nová sezona začíná

Jaký bude duben v Hornickém muzeu Příbram? Ponese se především ve znamení nové návštěvnické sezony, kdy otvírají i mimopříbramské pobočky. Během dubna můžete zavítat také na exkurzi do Dobříšského parku nebo na akci Dědo, jak to tenkrát bylo?

Program s názvem „Dědo, jak to tenkrát bylo?“ pobaví nejen rodiče s dětmi, ale i prarodiče – někteří z nich pojednávají dobu v Příbrami zažili, jiní o ní možná slyšeli vyprávět své blízké. Foto: HMP

Pro milovníky výletů za pamětihodnostmi představuje měsíc duben probuzení po dlouhém zimním spánku, protože hrady, zámky i technické památky otevírají své brány návštěvníkům. Nejinak je tomu i v Hornickém muzeu Příbram, které, ač je otevřeno celoročně, zahájilo o posledním březnovém víkendu hlavní sezonu rozšířením návštěvní doby. Otevřeno je od úterý až do neděle od 9.00 do 17.00, což platí i pro mimopříbramské pobočky muzea – Památník Vojna Lešetice, Skanzen Vysoký Chlumec a Muzeum zlata Nový Knín.

BOTANICKÁ EXKURZE V ANGLICKÉM PARKU

Hornické muzeum Příbram připravuje na začátek dubna jarní botanickou exkurzi, kte-

rá účastníky zavede do přírodní památky Dobříšský park. Spolu s botaniky se v sobotu 6. dubna projdou po této přírodovědecky významné lokalitě a dozví se o ní mnoho zajímavostí. Exkurze zaměřená především na časně jarní druhy naší flóry začíná v 9.30 za bránou anglického parku u informační tabule. Botanické lupy s sebou, pro zájemce budou k zapůjčení na místě. Exkurzi vedou Rudolf Hlaváček a Linda Trunečková.

Milovníci přírody budou mít na jaře ještě jednu příležitost se do Dobříšského parku v doprovodu botaniků podívat – druhá exkurze je naplánovaná v neděli 26. května. To již bude vegetační sezona v plném proudu a řada rostlin ve své optimální fázi vývoje.

VZPOMÍNKY HAVÍŘŮ OŽIVAJÍ

Na víkend 27. a 28. dubna připravuje muzeum program pro rodiny s dětmi od tří let, který se bude odehrávat v areálu dolu Anna. Jak jeho název *Dědo, jak to tenkrát bylo?* napovídá, hlavní náplní budou vzpomínky na práci horníků na Příbramsku v 2. polovině 20. století. Interaktivní a přívětivou formou se zde dozvíte mnoho zajímavých informací, svezete se důlním vláčkem, prohlédnete si část zdejšího podzemí a také nádherný parní těžní stroj. Tyto speciální prohlídky budou začínat vždy v celou hodinu, první v 9.00, poslední v 16.00. Muzeum doporučuje předchozí rezervaci na čísle 318 630 149. Vstupné činí 60 korun, jako bonus dostanou návštěvníci možnost zúčastnit se navazující prohlídky podzemí za sníženou cenu 10 korun.

V přírodní památce Dobříšský park se kromě hájových druhů rostlin vyskytují i čtyři druhy křivatců (rod Gagea). Foto: Rudolf Hlaváček

■ **Stanislava Moravcová**
Hornické muzeum Příbram

Příbramské divadlo uvádí letos pět premiér

Pro letošní rok nastudovalo Divadlo A. Dvořáka Příbram celkem pět premiér – *Válka s mloky*, *Pod sněhem*, *Mrzák inishmaanský*, *Špatné svědomí* a *Velká bankovní loupež*.

Vizuál k představení *Pod sněhem*, které přibližuje cestu tří sester na oslavu otcových narozenin. Premiéra je v dubnu. Zdroj: Divadlo A. Dvořáka Příbram

Satirické sci-fi, komediální psychologická sonda, černá komedie z irského venkova, thriller a akční komedie. Tak zní stručný popis pěti premiér, které pro tento rok připravilo Divadlo A. Dvořáka Příbram.

VÁLKA S MLOKY

Před téměř sto lety napsal Karel Čapek satirický sci-fi román *Válka s mloky* (1935), ve kterém představil vizi světa, kde lidskost ztrácí hodnotu a hlavním měřítkem se stává moc a majetek. Divadelní inscenace v režii Hany Marvanové jde cestou zábavného epického divadla orámovaného soudním procesem Mloci vs. Lidé. Jednotlivé kapitoly knihy jsou představeny formou nápaditých divadelních rekonstrukcí, svědci jsou následně podrobováni výslechu.

Diváci nahlédnou do fiktivní budoucnosti, které se mohou smát, ovšem s tuhnoucími rysy.

Premiéra se uskutečnila 22. a 23. února 2024.

POD SNĚHEM

Tři sestry jedou spolu autem na oslavu tátových narozenin. V autě naplněném dětmi a dárky. Hlavy plné toho, co která před odjezdem nestihla, zapoměla, čím ji našťoval manžel nebo milenec a jestli by nebylo lepší být někde úplně jinde. Vztahy sester navíc nejsou právě harmonické, třaská tady řada starých i novějších křivd, každá z žen má svou pravdu, každá ví, co by měla dělat ta druhá, co je dobré pro její děti. Venku hustě sněží... Dojedou vůbec? A to ještě nevědí, že největší překvapení čeká v cíli. Divadelní adaptace jednoho z nejúspěšnějších románů současné české spisovatelky Petry Soukupové je v režii Lukáše Pečenky.

Premiéra: 11. a 12. dubna 2024

MRZÁK INISHMAANSKÝ

V malém krámku na jednom irském ostrově žijí a pracují Eileen a Kate. Společnými silami se starají o fyzicky postiženého Billyho, kterému nezbyvá než číst knihy a pozorovat krávy na pastvě. Jedním z mála rozptýlení jsou návštěvy místního „zpravodaje“ Johnnyho, který jednou přinese skutečnou senzaci: Na vedlejší ostrov mají přijet američtí filmaři a proběhne konkurz na roli v novém filmu. To ve vesnici mezi mladými vzbudí vlnu nadšení a rozhodnou se zkusit svoje štěstí. I Billy by si chtěl splnit svůj velký sen – stát se v Hollywoodu filmovou hvězdou. Proto podnikne nebezpečné kroky, a nejen svým tetičkám připraví šokující překvapení. A zatímco se všichni vyrovnávají s novou situací, vynořují se dávná zasutá tajemství a lidé odkrývají svou pravou tvář... Hry jednoho z nejvýraznějších současných britských dramatiků Martina McDonagha jsou typické drsným

humorem i slovníkem a silnými příběhy i postavami. Režuruje Milan Schejbal.

Premiéra: 6. a 7. června 2024

ŠPATNÉ SVĚDOMÍ

Úspěšný advokát Artur je pověstný tím, že při obhajobách používá ne zrovna nejčistší metody. Nyní už delší dobu uvažuje o tom, že zavraždí svoji manželku, která se chce nechat rozvést a vysoudit vysoké odstupné. Artur proto začne spřádat různé scénáře, jenže do hry vstupuje i jeho milenka a pořádně zamíchá již tak rozvášněnými vztahy. Artur skvěle taktizuje, ale ve svých plánech silně podceňuje ženskou logiku... Skvěle napsaný thriller, plný nečekaných zvratů, s ještě záladnějším rozuzlením z pera autorů televizních seriálových evergreenů *Columbo* a *To je vražda, napsala* (William Link, Richard Levinson; režie: Martin Vokoun) udrží diváky v napětí až do samotného konce.

Premiéra: 10. a 11. října 2024

VELKÁ BANKOVNÍ LOUPEŽ

Podarí se bance v Minneapolis ochránit vzácný diamant, anebo bude úspěšnější kanadský gang? Nejde tu jen o banální nástrahy profesionální bankovní ochranky, ale i o takové pasti, jako jsou sklápěcí postel či větrací šachta. Bizarní prostředí se střídají před očima diváků a nástrahy, které budou muset herci zdolávat, se zdají nepřekonatelné. I proto byl ke spolupráci opět přizván „kouzelník jevištního pohybu“ Martin Pacek. Velkou akční komedii o nejmělejší lupičském plánu všech dob tria autorů Henry Lewis, Jonathan Sayer, Henry Shields režuruje Milan Schejbal.

Premiéra: 12. a 13. prosince 2024

■ Divadlo A. Dvořáka Příbram

Můry v galerii mohou evokovat Rorschachovy obrazce

Od března je v Galerii Františka Drtikola Příbram možné navštívit výstavu Petra Nikla nazvanou *Můry*. Jde o první výstavu nové ředitelky GFDP Magdy Danel.

Od 21. března se v příbramské galerii koná výstava *Můry*, která přibližuje dílo Petra Nikla. Kurátor Petr Vaňous v pozvánce uvádí: „Ústřední obrazový soubor příbramské výstavy z let 2023–2024 zpřítomňuje intuitivní práci Petra Nikla (1960), která využívá kromě automatismů a korektivů také fyzikální procesy vznikající při používání zbarvené vody a tuše na papíře. Vzni-

kají obrazce vytvořené samovolným propíjením tuše, inkoustu a kávy na rýžovém papíru. Ty mohou svou symetričností evokovat cokoliv, například proslulé Rorschachovy psychiatrické testy, nebo se zvěčňovat lidskému vědomí například do podob obrovitého hmyzu. Tvarově nejbliž jim pak mohou být právě noční motýli – můry. Ty zároveň symbolicky promlouvají o nejasném vzta-

hu mezi vědomím a nevědomím umělce, o magicky zpřeházené logice spojené s nocí a spánkem, stejně jako s procesy posunutého vnímání a citění, které se osvobozují od totalizujících konvencí předmětového světa. Niklova tvorba uvolňuje představivost, imaginaci i procesuální náhodnost a materiálové improvizace, v kterých nalézá obrovský potenciál pro rozvoj lidské bytosti.“

Petr Nikl se svými díly na pracovní cestě v Paříži.
Zdroj: GFDP

Výstavu lze navštívit do 12. května letošního roku.

S výstavou Petra Nikla je spojen také doprovodný program. V sobotu 6. dubna v 15.00 se uskuteční komentovaná prohlídka a performance s účastí autora. Téhož dne od 15.00 se koná výtvarná dílna pro děti (zmíněná performance bude pro dospělé i děti). V úterý 7. května v 18.00 proběhne komentovaná prohlídka za účasti autora a kurátora výstavy. Na stejný den v 19.00 je naplánován koncert Petra Nikla.

Galerie Františka Drtikola Příbram prochází v posledních týdnech několika změnami. Vede-

ní instituce převzala od ledna Magda Danel (rozhovor je v Kahanu 3/2024), upravena byla otevírací doba na středu až neděli (vždy od 12.00 do 18.00) a skončila tzv. Měkká aréna s virtuální realitou. Galerie v současnosti připravuje čítárnu, recepci a dílny, kompletní přestavbu podstupují také webové stránky a mění se grafická identita této příspěvkové organizace města.

■ Stanislav D. Břeň

Nevraživost mezi Dvořákem a Smetanou s Janáčkem je nesmysl

Oslava a zároveň připomenutí bohatství a krásy hudby, která spatřila světlo světa díky celé řadě slavných českých skladatelů, to je Rok české hudby. Pětapadesátý ročník Dvořákova festivalu se ponese v jeho znamení.

První rok, věnovaný české hudbě, byl vyhlášen přesně před sto lety, v roce 1924, a velké zásluhy na jeho vzniku měl propagátor české hudby, významný dirigent České filharmonie, Václav Talich. Důvodem jeho vyhlášení byla připomínka tehdy 100. výročí narození Bedřicha Smetany. Co je ale zajímavé - a pro mnohé i tak trochu kouzelné - že životy v podstatě všech nejslavnějších českých skladatelů rámuje tato „čtyřka“ v letopočtu.

Nejnámějším oslavencem letošního roku je samozřejmě Bedřich Smetana (1824-1884), který se narodil před dvěma sty lety v Litomyšli. Jemu samotnému jsou letos určeny velké oslavy, spojené v projektu Smetana200, ke kterému se náš festival připojuje 1. června open air koncertem na Svaté Hoře s názvem Letem Smetanovým světem. Tradiční piknikový koncert se ponese v duchu Smetanových oper Hubička, Prodaná nevěsta a Tajemství. Orchestrálního partu se zhostí soubor Pražské konzervatoře, který samou svou existencí propojuje Bedřicha Smetanu s dalším jubilantem, a to „naším“ Antonínem Dvořákem, jedním z nejslavnějších ředitelů Pražské konzervatoře.

Hudba Antonína Dvořáka (1841-1904) zaznívá téměř na každém z našich koncertů - jak také jinak u festivalu, který hrdě nese jeho jméno a s radostí připomíná díla, která se v mnoha případech zrodila díky inspiraci čerpané z našeho krásného kraje, v němž také - ve vile Rusalice na Vysoké - vznikla.

Ale vraťme se ještě zpátky k největšímu jubilantovi Bedřichu Smetanovi. Asi bychom si neodpustili, kdybychom pominuli jeho nejslavnější dílo - Mou vlast. Na zahajovacím koncertu z ní zazní několik částí v podání unikátního ansámblu - České Sinfonietty. Orchester pod vedením Radka Baboráka je složen z předních sólistů a členů mezinárodně uznávaných filharmonii a schází se pouze k účinkování na prestižních festivalech. My se v jejich podání můžeme těšit jak na části Mé vlasti, tak na dílo A. Dvořáka a dalších dvou jubilantů - a zároveň

Velikáni české hudby - Bedřich Smetana, Antonín Dvořák, Leoš Janáček, Bohuslav Martinů, Josef Suk a Oskar Nedbal.
Koláž: HFAD

Dvořákových žáků - Josefa Suka (1874-1935) a Oskara Nedbala (1874-1930). Oba pánové slaví letos 150. výročí narození, což nám v případě Josefa Suka připomene ještě několik dalších koncertů, zejména pak vystoupení Sukova komorního orchestru 27. dubna na Zámku Dobříš. Jelikož orchestr vznikl na počest 100. výročí Sukova narození, budeme slavit i jeho padesátiny.

Ve starší literatuře se mnohdy dočteme o nevráživosti mezi Dvořákem a dalšími z trojice našich velikánů, tedy Smetanou a Janáčkem. Jak je častým jevem, pravdou je pravý opak - pánové se vzájemně velice uznávali a zejména mezi Antonínem Dvořákem a Leošem Janáčkem (1854-1928) panovalo velké přátelství. Janáč-

kova hudby zazní například na koncertě Alinde Quintetu (14. května, kostel sv. Vojtěcha), mladého, ale mnoha světovými vítězstvími ověřeného dechového tělesa.

Na písně oslavence „půlkulatého“ Bohuslava Martinů (1890-1959) se můžeme těšit na Koncertu laureátů Mezinárodní pěvecké soutěže A. Dvořáka, který se již tradičně koná v Památníku A. Dvořáka ve Vysoké 28. května.

Všechny zmíněné skladatele - a ještě několik navíc - si připomeneme i v dalších Putování po stopách, naší tak trochu geocachingové hře, určené dětem ve věku 6-12 let. Vydáme se v ní opět na cestu po Příbrami a jejím okolí, na které nás budou v řadě úkolů a informací doprovázet právě slavní čeští skladatelé.

Na festivalových koncertech ale nebude zcela zaznívat jen hudba zmíněných jubilatů - na diváky čeká program sestavený z děl od baroka po současnost v podání řady hvězd současné hudební scény v čele s fenomenální varhanicí Kattou (25. května, huť Barbora, Jince), houslovým virtuosem Josefem Špačkem, kontrabassistou Indi Stivínem (7. května, sál Městského úřadu Březnice), žestovou sekci České filharmonie, která si na nádvoří Galerie L. Kuby „odskočí“ 18. května do jazzu, violistkou Kristínou Fialovou (Benefiční koncert pro vilu Rusalku 1. května v Památníku A. Dvořáka ve Vysoké), duem současné nejlepší klarinetistky Anny Paulové s vynikající harfistkou Hedvikou Mousa Bacha v hvozďanském Špejcharu (9. května) nebo v podání zahraničních těles: nizozemského osmdesátičlenného dechového orchestru Symphonic Wind Orchestra Sint Joseph Sittard, Drážďanského filharmonického sboru či jednoho z předních evropských kvartet, rakouského Wiener Klavier Quartett.

■ Albína Dědičková Houšková
Hudební festival Antonína Dvořáka Příbram

„Nemůžete říct, že už nemůžete..“

Jedním z výrazných prvků, který dotváří atmosféru Příbramského půlmaratonu, jsou štafety. Závodní trasu více než 21 kilometrů můžete uběhnout spolu se svými příbuznými, kolegyněmi z práce nebo třeba spolužáky ze školy.

Víte, co má společného *Euforický slimák*, *Modrá smršť* a *Báječné ženy v běhu*? To všechno jsou názvy týmů, které v loňském roce absolvovaly Příbramský půlmaraton jako čtyřčlenné štafety. Originální a často vtipná pojmenování se již stala folklórem při pohledu na startovní listinu. Právě štafetový závod, který se běží současně se závodem jednotlivců, je unikátním prvkem příbramského městského běhu. Kde jinde by se mohli potkat Denisky otroci a Závodní želvy, abychom vytáhli další perly z loňských výsledků.

Pokud si tedy netroufáte na celý půlmaraton, můžete ho absolvovat jako štafetový tým. Na každého ze čtyřech běžců bude místo 21,1 kilometru čekat „jen“ jeden okruh městem o délce asi 5,5 kilometru.

DOBŘÍ POCIT ZARUČENÝ

V čem je týmové závodění odlišné od individuálního startu? „Hlavní rozdíl je v tom, že neběžíte jen sám za sebe. Nemůžete si v půlce trati říct, že už nemůžete, že se na to vyprndete, a jen tak jít na párek,“ glosuje Petr Svoboda, reprezentant týmu Svobíci z RSka. Těší ho, že se závod po několika letech vrátí do ulic. „Křčkovitá trať okolo Nováku a Fialáku se mi moc nelíbila a skáču radostí, že se půlmaraton vrátil do města. I když vím, že nedočkavcům za volanem zase budou naskakovat žíly na čele, je to pro mě nízká cena za atraktivnost závodu,“ vysvětluje.

Společný závod je - alespoň občas - důvodem také ke společnému tréninku. Někteří běžci využívají moderní technologie a trénují dohromady alespoň virtuálně díky fitness aplikacím. „Motivujeme se tam v rámci měsíčních výzev,“ dodává další z účastnic štafetového půlmaratonu Kateřina Volfová oblékající dres týmu Bře-

zohorské katastrofy. „Poběžíme jako tým a každý z nás do toho dá bezesporu maximum bez ohledu na to, kolikátý bude běžet. Bojo medaile nám nehrozí, takže tím se stresovat nemusíme. Běžíme si pro dobrý pocit a ten je zaručený předem,“ popisuje.

SILNÁ KONKURENCE

O umístění na bedně by letos naopak chtěl zabojovat Lukáš Pazdera. V Česku patří k atletické špičce, jeho nejsilnější disciplínou je triatlon. Mimo jiné triumfoval v závodech Winterman Xtreme Triathlon - to je téměř devět kilometrů plavání v rychlém proudu Labe, následně 180 kilometrů na kole krajinou Českého Švýcarska a jako „třešničku na dortu“ si dáte 43 kilometrů poklusem s cílem na Ještědu. A mimochodem, jak je z názvu závodu patrné, startuje se v říjnu, kdy má voda v řece teplotu asi 10 stupňů Celsia.

Lukáš Pazdera loni kvůli zranění nemohl absolvovat celou trasu Příbramského půlmaratonu, tak se alespoň postavil do čela štafety sestavené ze své tréninkové skupiny. Trasu dlouhou 21,1 kilometrů uběhli jako první za 1.17 (s průměrnou rychlostí 16,5 km/h). V cíli byli o osm minut dříve než nejlepší individuální běžec. Nicméně Lukáš Pazdera už v minulosti dokázal, že půlmaraton umí uběhnout ještě rychleji než jeho štafeta. Jeho osobák na této trati má hodnotu 1.13.

Kromě prvenství z loňského závodu štafet, má na svém kontě i dvakrát bronz za individuální start v předchozích ročnících Příbramského půlmaratonu. Jakému závodu dá přednost v sobotu 8. června 2024? Chtěl by absolvovat „kombo“, tedy oba závody najednou - vyběhne s dvěma startovními čísly, po prvním okruhu předá pomyslný štafetový kolík ve formě měřič-

Lukáš Pazdera, lídr loňské nejúspěšnější štafety, na trati Příbramského půlmaratonu.

Foto: Brdský běžecký pohár / Karolína Šejnová

čího čipu svému parťákoví a dál bude pokračovat svůj sólo závod.

„K Příbramsku mám dlouhodobě vřelý vztah, protože žena odsud pochází. Na konci minulého roku jsme se na Příbramsko definitivně přestěhovali, a proto považuji závody v Příbrami a okolí za „domácí“. Z toho důvodu bych se určitě rád ukázal na každém závodu v co nejlepší formě. Příbram je ale oblast s opravdu výbornými běžci, lepšími než já, a proto záleží i na tom, kdo z konkurence přijede,“ zhodnotil na jaře své vyhlídky na možné úspěchy Lukáš Pazdera.

■ Lukáš Rozmajzl
Brdský běžecký pohár

Od dubna začíná wakeboarding na Nováku

Od začátku dubna lze využívat novou sportovní atrakci v areálu Nový rybník. Vlek pro wakeboarding pak bude slavnostně otevřen na začátku května, kdy se očekává účast i profesionálních jezdců.

Nové sportoviště pro wakeboarding, které od podzimu vzniká na Novém rybníku, bude zprovozněno 5. dubna. „Slavnostní otevření se uskuteční 4. května 2024, kdy jsme připravili program na celý den,“ informoval Martin Karl ze společnosti Wake Pb.

Při používání vleku musí jezdci dodržovat provozní a návštěvní řády Wake Pb a areálu Nový rybník. „Jízda je na vlastní nebezpečí. Oblast vleku bude ohraničena bójemi tak, aby do míst nemohli vplout plavci ani lodičky. V době, kdy nebude vlek v provozu, bude prostor k dispozici pro všechny návštěvníky areálu,“ upřesnil Martin Karl.

Celková investice do vybudování vleku a dalšího zařízení se pohybovala v řádu milionů korun. „Vše bylo investováno ze soukromých zdrojů,“ řekl Martin Karl. Společnost Wake Pb bude vlek provozovat na základě smluvního vztahu se Sportovními zařízeními města Příbram, která jsou příspěvkovou organizací města a provozují areál Nový rybník.

Wakeboarding je relativně nový sport pro děti i dospělé. Jezdec s připevněným prknem na nohou je tažen vlekem po vodní hladině, přičemž zdolává instalované překážky. Program pro slavnostní otevření 4. května:

9.00-11.00: zahájení akce a volné ježdění pro veřejnost

11.00-12.00: exhibice profesionálních jezdců. Přislíbena účast úřadujícího mistra světa ve wakeboardingu.

12.00-15.00: jízdy zdarma pro veřejnost

15.00-16.00: exhibice profesionálních jezdců

16.00-19.00: jízdy zdarma pro veřejnost a ukončení akce

■ Stanislav D. Břeň

Lékaři,

znáte nás z doslechu?

poznejte nás lépe!

MÁME
NOVÝ
WEB

Dobříš máte za rohem

NENÍ LDN JAKO LDN

POSKYTUJEME ZDRAVOTNÍ, NE SOCIÁLNÍ PÉČI

vyšetřujeme, léčíme, řešíme

MÁME DOBRÉ PŘÍSTROJOVÉ VYBAVENÍ A
VÝBORNÉ REHABILITAČNÍ ZÁZEMÍ.

- příjemné pracovní prostředí
- možnost bydlení zdarma
- možnost práce na zkrácený úvazek

- DOBRĚ PLATÍME (AŽ 120.000,- KČ/MĚSÍC)

Prim. MUDr. Tereza Horálková

tel.č. 604 757 296 www.medi-help.cz

Ředitelky mateřských škol zřizovaných městem Příbram v souladu s § 34 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) stanovují po dohodě se zřizovatelem termín, dobu a místo pro

**PODÁNÍ ŽÁDOSTÍ O PŘIJETÍ DÍTĚTE K NEPOVINNÉMU PŘEDŠKOLNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE
A PRO PŘIHLÁŠENÍ DÍTĚTE K ZÁPISU K POVINNÉMU PŘEDŠKOLNÍMU VZDĚLÁVÁNÍ V MATEŘSKÉ ŠKOLE
pro školní rok 2024/2025 na**

čtvrtek 2. května 2024 od 10:00 do 16:00 hodin v sídlech jednotlivých mateřských škol

- **Mateřská škola V Zahradě**
Jungmannova 416, Příbram III (<http://skoly.pb.cz/1MS>)
- **Mateřská škola Kličková vila**
Ondrákova 280, Příbram II (<http://skoly.pb.cz/3MS>)
- **Mateřská škola Klubičko**
Okružní 200, Příbram VII (www.msklubickopb.cz)
- **Mateřská škola Perníková chaloupka**
Kutnohorská 101, Příbram VII (<https://mspch.cz>)
- **Mateřská škola 28. října 55, Příbram VII** (<http://skoly.pb.cz/6MS>)
- **Mateřská škola, Příbram VII, Bratří Čapků 278** (<https://msbc.cz>)
(Žádosti v této MŠ jsou přijímány v čp. 278 i v čp. 235)
- **Mateřská škola Pohádka**
Hradební 66, Příbram I (<http://skoly.pb.cz/10MS>)
- **Mateřská škola, Příbram VII, Jana Drdy 496** (<http://skoly.pb.cz/11MS>)
- **Mateřská škola, Příbram III, Jungmannova 91** (<http://skoly.pb.cz/12MS>)
- **Mateřská škola, Příbram VIII, Školní 131** (<http://msskolnipb.cz>)
- **Mateřská škola pod Svatou Horou**
nám. Dr. J. Theurera 262, Příbram II (<http://skoly.pb.cz/15MS>)
- **Alternativní mateřská škola**
Školní 143, Příbram VIII (<http://skoly.pb.cz/18MS>)
- **Mateřská škola Rybička**
Fibichova 272, Příbram II (www.msrybicka.cz)

a zápis do **Waldorfské školy Příbram – mateřská škola, základní škola a střední škola** - Hornická 327, Příbram II (www.waldorf.pb.cz)
dne 2. května 2024 od 15:00 do 18:00 hodin v sídle školy.

Zápis do **Mateřské školy speciální, Příbram, Hradební 67**, se bude konat dne 2. května 2024 od 10:00 do 16:00 hodin v sídle školy.
Termíny zápisů jsou platné pro všechny, to je včetně dětí s dočasnou ochranou.

Přineste s sebou svůj občanský průkaz, rodný list dítěte, vyplněnou žádost o přijetí a potvrzení lékaře o řádném očkování dítěte.
(Tiskopisy žádostí jsou k vyzvednutí v příslušné mateřské škole nebo ke stažení na jejich webových stránkách.)

Rodiče, jejichž dítě nebylo po zápisu v minulém roce umístěno, musí pro školní rok 2024/2025 podat novou žádost. V souladu s § 34 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) je

předškolní vzdělávání dětí narozených od 01. 09. 2018 do 31. 08. 2019 povinné.

Vydejte se na jarní pouť za perlami Berounska, Brd a Podbrdsko

Turistické destinace Berounsko, Brdy a Podbrdsko a spolek Ulteira společně připravily druhý ročník jarní pěší pouti za místními perlami, která se uskuteční v sobotu 27. dubna a zahájí letošní turistickou sezonu. Tento rok se bude putovat v obráceném směru trasy, která tedy tentokrát povede z Mníšku pod Brdy do Berouna.

Poutní areál Skalka. Foto: TO Brdy a Podbrdsko

Cílem jarní pouti je nabídnout návštěvníkům možnost objevit zajímavá místa regionu, vychutnat si krásu a klid přírody a zažít pocit, který vnímali poutníci při putování za svatými místy v minulosti. Trasa povede krajinou brdských Hřebenů a Českého krasu.

Pouť bude pro účastníky zdarma. Začne v sobotu ráno u kostela sv. Václava v Mníšku pod Brdy. Každý může vyrazit svým tempem,

nicméně v 8.30 se lze přidat ke skupině s průvodcem.

Cesta z Mníšku pod Brdy povede přes poutní areál Skalka, který stojí na úpatí brdských Hřebenů nad městem. Jedná se o unikátní místo, kde se nachází kostelík sv. Máří Magdalény, bývalý klášter, 14 kapliček křížové cesty a poustevna. Genius loci tohoto místa přitahuje pozornost lidí již z dálky. Pro zájemce bude v 9.00 připravena krátká komentovaná prohlídka areálu. Dále bude trasa pokračovat po hřebenové cestě přes Hřebený vesnici Svinaře, městečkem Liteň, památkovou zónou Korno, přírodní rezervaci Koda až do Tetína, místa spojeného s životem Ludmily, kněžny a první české světice. V 16.00 se na Tetíně uskuteční vernisáž výstavy o Olze Havlové v kostele sv. Jana Nepomuckého, jejíž součástí bude povídání o této první dámě a hudební vystoupení Petra Hejného. Po návštěvě Tetína skončí pouť pohodlným sestupem do Berouna k vlakovému nádraží.

Celá trasa měří necelých 23 km (detail výletu na mapy.cz/s/faduzasoro). Výstavu a vernisáž

pořádá Sdružení sv. Ludmily na Tetíně, akce se koná s podporou Středočeského kraje.

ZAJÍMAVÁ MÍSTA NA TRASE:

- Mníšek pod Brdy - kostel sv. Václava, zámek
- Poutní areál Skalka
- Hřebený - U Červeného kříže, Jezírko
- Svinaře - zámek
- Liteň - Muzeum Svatopluka Čecha a Jarmily Novotné, zámek (veřejně nepřístupný)
- Korno - vesnická památková zóna
- Koda - národní přírodní rezervace v CHKO Český kras
- Tetín - kostely sv. Ludmily, sv. Kateřiny a sv. Jana Nepomuckého, Muzeum Tetín, zřícenina hradu
- Beroun - Muzeum Českého krasu, rozhledna Městská hora, medvědárium, Plzeňská brána, Muzeum berounské keramiky

■ red

Jinečtí dělostřelci obnoví střelby z děl

Od 1. ledna 2025 obnoví dělostřelci na posádkovém cvičišti Jince bojové střelby z děl. Stane se tak po necelých deseti letech od zrušení Vojenského újezdu Brdy. Armáda ČR navyšuje počty míst pro tyto formy výcviku z důvodu nově zaváděných zbraňových kompletů, potřebě intenzivnější přípravy vojáků profesionální armády i aktivní zálohy a snížení nákladů na přesuny jednotek a přepravu těžké bojové techniky do jiných výcvikových prostorů.

Bojové střelby z děl na jineckém posádkovém cvičišti povolil náčelník Generálního štábu AČR Karel Řehka výjimkou z předchozího nařízení. Ze samohybných houfnic 152 mm vz. 77 Dana se tak zde začne střílet od 1. ledna 2025, z nových děl ráže 155 mm Caesar 8×8 CZ o rok později.

Velitel 13. dělostřeleckého pluku Jan Cífka změnu kvituje i z logistických důvodů: obsluhy děl budou moci cvičit na domácí půdě a nebudou muset jezdit s technikou stovky kilometrů daleko. „V roce 2015 došlo ke zrušení Vojenského újezdu Brdy, a tím i možnosti provádět zde bojové (ostré) střelby. Dělostřelectvo a minometné jednotky musely za výcvikem jezdit na Hradiště či Libavou, což bylo jednak ekonomicky velmi nákladné, a také komplikované z hlediska koordinace s ostatními armádními útvary,“ vysvětluje Jan Cífka. Chtějí-li nyní dělostřelci cvičit střelby s houfnicemi Dana, musí je na místo dopravit po železnici. „To celý proces neúměrně komplikuje, prodlužuje a samozřejmě prodražuje,“ dodává.

Obnovení bojových střelb na tamním cvičišti přesto není úplnou novinkou, minometné jednotky mechanizovaných brigád zde ostré střílí z minometů již čtyři roky - rovněž na základě výjimky udělené v dubnu 2019.

Povolení využívat prostory posádkového cvičiště 13. dělostřeleckého pluku pro obsluhu houfnic Dana a aktivní zálohy pluku bude platit od 1. ledna 2025. V roce 2026 Dany nahradí houfnice 155 mm Caesar 8×8 CZ.

„V Brdech budeme moci cvičit častěji, ušetříme finanční prostředky a přípravu zefektivníme. Jsem si vědom toho, že střelby vyvolají u obyvatel okolních obcí různé reakce, ale v dnešní době a zhoršené bezpečnostní situaci je žádoucí takto koncipovat přípravu jednotek. Celá Armáda ČR včetně dělostřeleckých jednotek musí být stoprocentně připravená, což bez plnohodnotného výcviku nelze zajistit,“ zdůrazňuje Jan Cífka. Výcvik na simulátorech dělostřelci podle něj provádět nemohou, protože je u stávajících houfnic nemají k dispozici.

Střelba z děl bude prováděna maximálně o velikosti baterie, to znamená nejvýše z osmi děl. Při každých střelbách bude prostor uzavřen a na hlavních komunikacích vedoucích do výcvikového prostoru budou závory s kontrolou průjezdů.

Plán a rozpis střelb dostávají dotčené obce do datových schránek a pluk vše zveřejňuje na svých webových stránkách (13dp.army.cz). Veřejnost je tak plně a včas informována. V budoucnu budou zřízeny ještě další komunikační kanály, které budou aktualizovány společně s dotčenými subjekty. Aby byl dopad na místní obyvatele co nejmenší, budou se vojáci podle Jana Cífky snažit výcvik omezit pouze na pracovní dny, a to od úterý do čtvrtka, na dobu od 9.00 do 22.00.

■ Gabriela Kugler
Armáda ČR

Divoká krása Svatojanských proudů

S blížící se letní sezonou se jako obvykle vrátíme na Vltavu. Minule jsme se po proudu řeky postupně plavili po vodní nádrži Slapy až k její hrázi, na řadu se tedy dostává prohlídka vodní nádrže Štěchovice a tu si rozhodně nemůžeme nechat ujít.

Pohled ze slapské hráze na kaňon vodní nádrže Štěchovice, bývalé Svatojanské proudy.

Foto (2×): Jaroslav Hodrment

Zhruba 230 m pod slapskou hrází v nepřístupné poloze na skalisku levého břehu uvidíme Ferdinandův sloup z roku 1643. Tento pískovcový tzv. toskánský sloup původně stál u staré řeky - proti proudu nad dnešní přehradou na skále zvané Sedlo, kde tehdy začínaly Svatojanské proudy. Tak byly nazvány divoké peřeje, protékající hlubokým skalnatým údolím a končící ve Štěchovicích. Plavbu vorařů zde mimo jiné komplikovala četná skaliska, která

Socha sv. Jana Nepomuckého

musela být v letech 1640-43 za účelem bezpečnějšího splavnění upravována (včetně odstřelu Sedla). „Na paměť mocného císaře Ferdinanda III., s jehož ochranou a nákladem jest Vltava splavněna. Dokončeno roku 1643,“ přeloženo z latiny stojí na základně sloupu.

Asi 150 m za Ferdinandovým sloupem, také na levém břehu, nepřehlédneme pískovcovou sochu sv. Jana Nepomuckého. Zde se však jedná o volnou kopii původní barokní sochy. Ta byla vytvořena již v roce 1722. Rok před tím totiž papež Inocenc XIII. našeho Jana Nepomuckého v Římě blahořečil, a tudíž se nelze divit tomu, že se po takto významné události konala řada slavnostních aktů. Originál sochy se ovšem původně nacházel u staré řeky nedaleko původního Ferdinandova sloupu, jen o něco výše proti proudu - název tohoto nebezpečného úseku Vltavy byl prý inspirován právě tímto sochařským dílem.

Vodní nádrž Štěchovice byla dokončena roku 1943, a tak byly Svatojanské proudy zatopeny, menší horní část byla poté v roce 1955 přikryta nádrží Slapy. Takže dnes už vidíme jen klidnou hladinu štěchovického jezera.

Divoká krása štěchovického kaňonu a jeho nepochybná turistická a trampská atraktivita tu však zůstává. To jednoznačně dokazuje

Výlet v kostce

Oblast: Povltaví

GPS start: Rabyně, hl. přístav
49.8232972N, 14.4308431E

Trasa: přístaviště - hospoda U Taterů
mapy.cz/s/huluhemeke

Vzdálenost: 1,7 km

Typ: pro pěší a cyklo

Náročnost: nízká

Značení: modrá

Zajímavosti: výhledy na slapskou a štěchovickou přehradu

Naučná stezka Svatojanské proudy. Ta začíná v osadě Třebenice. Ale o této stezce si něco povíme příště. Nyní se jen trochu projdeme po modré od přístaviště parníků u slapské přehrady přes osadu Třebenice, kde stezka začíná, ke klasické třebenické hospodě U Taterů - tu navštívit musíme.

■ Jaroslav Hodrment

Příběhy z Březového vrchu III.: Hormistr Hans Selczann

Po smrti Mathiasche Behema na konci března 1555 ustanovil administrátor nejvyššího mincmistrovského úřadu Petr Hlavska z Liboslavi hned 6. dubna 1555 do úřadu hormistra Hanse Selczanna.

Stránka z graduálu zaplacená Václavem Vojtěm.

Zdroj: Hornické muzeum Příbram, fol. 414r

Není známo, odkud Hans Selczann (uváděný i jako Hons Selczum, Honselczum, Honsmich) do Příbrami přišel. Březohorským těžářem byl již na jaře 1532, kdy si propůjčil fundgrubu zvanou Ovčí ohon (Schafzagel) s oběma nejbližšími mírami. Tato fundgruba ležela na dobytčím průhonu (Viechtreib), a tak ji lze přibližně lokalizovat. Víme totiž, že březohorský dobytek se na pastvu honil průhonem v místech současně Rožmitálské, kdysi Karlovy ulice - od náměstí směrem k zastávce na křižovatce s dnešní Žezickou ulicí. Průhon byl pruh území ohrazený proti pronikání dobytka na okolní pozemky zpravidla dřevěnou ohradou.

OPRÁVNĚNÁ ŽALOBA

V roce 1540 pohnal Jan Pešík z Komárova a na Valdeku k soudu nejen tehdejšího hormistra Jiříka Šmída, ale i šichtmistra Honsmicha, druhého šichtmistra a zároveň paliče stříbra

Jakuba Flikara, horního písaře Karla Unverlohna a Wolfa Sternera, úředníky a přísežné týchž hor, aby předložili úředníkům menších desk zemských všechna registra, která byla vedena během doby, kdy Jan Trčka z Vitence na Tochovicích držel stříbrné příbramské hory. Do těchto register úředníci a desátníci zapisovali, kolik se ve kterém kvartálu počínaje rokem 1526 až do léta 1538 vydávalo Janovi Trčkovu desátků a užitků z prodeje stříbra (silberkaufů) a dědičných podílů (erbtálů) i z jiných horních užitků. Proti horním úředníkům zemský soud žádné obvinění nevnesl, ale na základě předložených register žalobu Jana Pešíka uznal za oprávněnou a rozhodl, že Jan Trčka z Vitence musí Pešíkům jako náhradu za nevyplacené užitky z hor zaplatit požadovanou částku 3000 kop.

Na jaře 1544 si Hans Selczann propůjčil staré haldy a mutiny u puchýrny a podél potoka k mlýnu paní Mandy, zvanému také Suchomel

a v novověku Jabulka. Dodnes jeho budovy stojí na křižovatce v Podlesí, i když bez mlýnské nádržky. Na přelomu let 1548 a 1549 si propůjčil fundgrubu a obě nejbližší míry na couku, který odkryl ve skále, za Tovaryšským dolem.

Propůjčky se již v roce 1553 přestaly zapisovat do nejstarší horní knihy, která se začala používat pro záležitosti nemovitostí ležících na Březovém vrchu. Pro propůjčky se začala používat nová kniha lhůt a slev 1553-1598.

SESAZEN A ZATČEN

Hormistr Hans Selczann byl sice zakrátko vystřídán Hansem Seyffertem (ten si nepropůjčil žádné horní dílo), ale už 21. března 1556 se do hormistrovského úřadu vrátil na příkaz arcivévody Ferdinanda Tyrolského, královského místodržícího. Horním písařem byl Sixtus Behem. Pro velké nepořádky v dolech se ještě roku 1556 stal hormistrem znovu Hans Seyffert. Náklady na jednotlivá důlní díla a účty z nové huti sestavovali a podepisovali Hans Selczann a Michael Rattich, kterého Seyffert obvinil z korupce. Přijela vyšetřovací komise v čele s Pavlem Korkou z Korkyně a zjistila, že je horní pokladna prázdná a horníci nedostali 25 týdnů mzdu. Hans Seyffert byl sesazen z hormistrovského úřadu a zatčen. Na svou obhajobu napsal ohledně bergwerku 25. srpna 1557 dlouhý list komisařům, kteří o tom 31. srpna 1557 zase podrobně zpravovali arcivévodu Ferdinanda Tyrolského. V září se stal hormistrem Hans Möckel.

Hans Selczann obviněn nebyl a do roku 1562 zůstal šichtmistrem. Na svém horním podnikání si určitě vydělal dost. V roce 1549 si koupil dědinu v Příbrami - zřejmě velikou louku a pole Na Zibotkách, a po roce 1548 také Růzhovský mlýn za městem. K dolům na Strachovském vrchu i k nové stříbrné huti to odtud měl Honselczum opravdu blízko. Tento mlýn od začátku 17. století vlastnili mlynářové z rodu Dvořáků, posledním majitelem byl Richard Reimar. Oho-

Zámožný Michal Honsmich se chystal postavit dům, podlehl však moru při epidemii roku 1582 stejně jako mnoho dalších Příbramanů.

”

Poskytněte snímky do knihy

Příbramský archiv shání staré fotografie březohorských domů a ulic, mohou být i z rodinných alb s lidmi. Budou použity pro chystanou knihu o Březových Horách, která vyjde v tomto roce. Čím starší fotografie, tím lepší. Snímky naskenujeme, nebo prosíme o zaslání kvalitního skenu (v rozlišení 300 dpi) na e-mail vera.smolova@soapraha.cz.

řelé trosky tohoto prastarého mlýnského hospodářství na Litavce se dosud nacházejí vpravo od silnice při cestě do Kovohuti.

Bývalý hormistr Selczann zemřel roku 1575 nebo před tímto rokem, kdy už dolování skomíralo, a zanechal po sobě syny Adama a Michala Honsmicha. Ti tady sice zůstali a dočkali se povýšení Příbrami na královské horní město v roce 1579, ale raději se věnovali jistějšímu zaměstnání, než bylo hornictví. Michal byl řezníkem, obecním starším, a nakonec i radním.

Hormistrův mlýn řečený tehdy Váchovský „s dědinami, loukami a co k němu od starodávna náleželo“ koupil za 190 kop míš. na místě

Růzhovský mlýn, později Dvořákův a nakonec Reimarův u hutě.

Zdroj: SOkA Příbram

sirotků pozůstalých po nebožtíkovi Honselczumovi od městské rady a úřadujícího purkmistra Michala Honsmicha na sv. Bartoloměje 1575 mlynář Bartoň jinak Hrdý.

NOVÝ DŮM NA SPÁLENIŠTI

Zámožný Michal Honsmich si pak koupil ve městě spáleníště a chystal se na něm postavit nový dům. Podlehl však moru při epidemii roku 1582 stejně jako mnoho dalších Příbramanů. Jeho manželka Anna a děti nákazu přežily. S Michalovou dcerou Evou se oženil Václav Vojíř, majitel mlýna v Březnické ulici (pozdější Wohankovny), s Alžbětou řezník Václav Bernart a Dorotu si vzal měšťan Černoohorský. Všichni patřili k příbramské honoraci.

Adam, druhý Honselczumův syn, se oženil roku 1580 s Alenou, dcerou urozené paní Barbory Vesecké z Božkovic a urozeného pana

Simona Veseckého z Vesce. Podle svatební smlouvy ji přijal za mocnou hospodyní a dostal obvěnění 50 kop, což nebylo zas tolik, ale společensky si jistě polepšil. Novomanželé měli na západní straně rynku vedle Prokopa Šlechty pěkný dům s poli, loukami a chmelnicí, který donedávna patřil rodině Loskotů, od nichž ho Adam koupil na splátky za 202 kop. Užíval ho pouze rok a stejně jako jeho bratr Michal zemřel při morové epidemii. Adamově vdově Aleně zbyla maličká dcerka Anička a velké dluhy. Sice zaplatila ještě dva vejruňky, ale na další dva už našetřit nedokázala. Václav Vojíř, manžel Adamovy neteře a Aniččiny sestřenic Evy Honsmichové, od Aleny dům převzal za velkorysých 232 kop i se zadrženými vejruňky a se všemi závazky. Poctivě Aleně nahradil všechno, co s manželem dosud do domu vložila, a slíbil, že až Anička dospěje, vyplatí jí z domu spravedlivý podíl. S původním držitelem domu Jakubem Loskotem se dohodl, že mu deset let bude odvádět vejruňky po deseti kopách, dokud dům zcela nedoplatí podle podmínek původní smlouvy.

Václav Vojíř splácel dům po Adamu Honsmichovi dohodnutých deset let a za další dva roky měl vyplatit Aničce Honsmichové její podíl 90 kop grošů. Dům prodal za 290 kop na splátky pekaři Janu Holubovi. Dostal závdavek padesát

kop a dohodl se s Holubem na vejruňkách po patnácti kopách. Kupující se musel zavázat, že neošidí ani Aničku Honsmichovou, již mezitím zemřela i matka a o kterou se starala babička. Václav Vojíř nechal vyhledat staré zápisy v městských knihách a dohlédl, aby Anička dostala všechno, co jí po zesnulých rodičích náleželo. Dědictví po Vojířově tchyni Anně Honsmichové se po několika letech vyřešilo také ke spokojenosti všech členů rodiny, která je typickým příkladem splývání jazykově českého a německého obyvatelstva Příbrami během 16. století.

■ **Věra Smolová**

SOA v Praze - SOkA Příbram

KALENDÁRIUM

2. dubna 1884

Obecní výbor města Příbram schválil na své schůzi status a instrukce pro nově organizovanou policejní stráž s dodatkem, aby současná stráž vykonala přísahu u c. k. okresního hejtmanství.

4. dubna 1894

U pražského soudu byli souzeni majitel obchodu s porcelánovým a skleněným zbožím Leopold Klemperer a majitel tiskárny Ferdinand Pelz. Obchodník Klemperer byl obviněn ze zneužití obrázku Panny Marie Svatohorské k reklamním účelům a tiskař Pelz měl být potrestán za jejich vytisknutí. Obrázky měly na rubu místo obvyklé modlitby reklamní slogan firmy Klemperer k prodeji suvenýrů ze Svaté Hory. K soudu se dostal pouze Leopold Klemperer. Po vystoupení jeho obhájce byli oba zproštěni obžaloby.

8. dubna 1914

Na základě císařského rozhodnutí byli profesorem Vysoké školy báňské Dr. Josefu Theurerovi a Rudolfu Vamberovi uděleny tituly a hodnosti dvorních radů s prominutím poplatků.

12. dubna 1624

Na základě rekatolizačního patentu z 9. dubna téhož roku bylo městům zakázáno přijímat jiné než katolické měšťany.

13. dubna 1924

Ve dvoraně sokolovny se konala módní přehlídka odboru Ústřední matice školské. Zájemcům byly předváděny jarní a letní modely dámských šatů a klobouků. Své zástupce měly i pánské módní obleky. Během přehlídky byl podáván čaj a zákusky. Přehlídku doprovázela hudba kapely Prokopa Korejse. Vstupné činilo 5 Kč, studentský lístek stál 2 Kč.

17. dubna 1904

Nad Příbrami se přehnala silná bouře doprovázená prudkým deštěm a krupobitím. Potoky začaly vystupovat z břehů. Rozvodněný Příbramský potok v krátké době naplnil oba obecní rybníky Obory a voda z nich zaplavila zahrady. Príval vody byl tak silný, že mlynáři na horějším toku Příbramského potoka a na Litavce nestačili včas vytáhnout stavidla a došlo tak k poškození některých hrází.

24. dubna 1854

V den sňatku císaře Františka Josefa I. s bavorskou princeznou Alžbětou se na příbramském náměstí shromáždili ostrostřelci a horníci. Byla celebrována mše a zazněla rakouská hymna. V rámci oslav byly zasaženy tzv. císařské stromky - čtyři asi desetileté lípy před sídlem podkrajského úřadu (č. p. 107/I).

30. dubna 1534

Král Ferdinand I. udělil zvláštní práva těm, kteří budou u města dolovat. Listiny byly adresovány měšťanům, obci a horníkům města Příbramě. K dosavadnímu každodennímu trhu v úterý přibyl ještě trh v sobotu a měly se konat dva jarmarky (výroční trhy) na svátek sv. Jana Křtitele a na sv. Linhartu.

■ **Tereza Pruchová**

Státní oblastní archiv v Praze - Státní okresní archiv Příbram

Příbram sportem žije, úroveň sportovišť to ale ne vždy dokazuje

V rubrice Hlavní téma tohoto Kahanu se věnujeme sportu. V této souvislosti jsme se obrátili také na kluby v příbramském zastupitelstvu a položili jsme jim následující otázku: Jak vnímáte příbramskou nabídku sportovních aktivit i sportovišť pro osoby různého věku, výkonnosti i sportovního zaměření? Publikujeme odpovědi klubů, které na otázku zareagovaly, a to v abecedním pořadí od A k Z.

ANO 2011

Sport hraje v moderní společnosti klíčovou roli nejen v udržování fyzické kondice, ale také ve formování zdravého životního stylu a posilování sociálních vazeb. Město Příbram se již dlouhodobě angažuje v podpoře sportu a aktivního životního stylu svých občanů. Tato podpora zahrnuje širokou škálu projektů a aktivit, které umožňují lidem všech věkových kategorií zapojit se do různorodých sportovních činností.

Jedním z klíčových prvků podpory sportu v Příbrami je zlepšující se infrastruktura. Město postupně investuje do modernizace a údržby sportovišť, aby byla zajištěna bezpečná a komfortní dosažitelná místa pro sportovní vyžití. Například nedávna kompletní rekonstrukce hřiště na Cihelně nebo stále se rozšiřující nabídka sportovních aktivit v areálu Nový rybník, jsou pro snahu města o rozvoj sportu signifikantní.

Dalším důležitým prvkem důrazu kladeného na sport je podpora sportovních klubů a organizací. Město poskytuje finanční dotace a granty pro provoz a rozvoj sportovních klubů ve městě, přičemž jednoznačnou prioritou je práce s mládeží. Tato finanční podpora dává klubům možnost fungovat, organizovat soutěže nebo akce pro veřejnost.

Kromě toho se město aktivně zapojuje do organizace sportovních akcí a programů pro občany, a to buď v roli pořadatele, nebo jako spoluorganizátor. Každoročně se konají různé sportovní akce, jako jsou městské běhy, turnaje ve sportovních halách či outdoorové akce ve volné přírodě.

Důležitou součástí podpory sportu v Příbrami je také vzdělávání a osvěta. Město spolupracuje se školami a sportovními kluby na organizaci programů. Za nesmírně úspěšný lze označit projekt Trenéři do škol, který běží již několikátým rokem a je obecně velmi kladně hodnocen.

V oblasti sportu nás čekají další velké, zejména investiční výzvy. Je před námi rekonstrukce bazény a také budování atletického oválu. Dále budeme pracovat i na rozvoji drobnější sportovní infrastruktury, kterou jsou „plácky“ různě rozestě po městě. Prostřednictvím dotací budeme i nadále podporovat sportovní kluby a další aktivity vedoucí k podpoře zapojení mládeže do sportu. Zabýváme se i myšlenkou podpory různých sportovních akademií zaměřených na celostní rozvoj mladých lidí.

OBČANSKÁ DEMOKRATICKÁ STRANA (ODS)

Příbram má spoustu vynikajících sportovců napříč mnoha sporty, a to i přesto, že máme neutěšenou sportovní infrastrukturu. Svou tradici tu mají fotbal, hokej, volejbal a samozřejmě Sokol, který pro své cvičence napříč věkovými kategoriemi poskytuje hodnotné tělovýchovné vyžití.

Kopanou u nás zastupují dva kluby. FK Příbram posledních pár let sice trochu stagnuje, ale věřme,

že se opět nadechne a do nejvyšších soutěží se vrátí jak A-mužstvo, tak mládežnické celky. Druhý fotbalový klub SK Spartak dnes především vychovává spoustu mladých fotbalistů. Působí v městském areálu, který je na vysoké úrovni.

Dobrou sportovní infrastrukturu v podobě dvou ledových ploch i kvalitního zázemí má HC Příbram. Kromě dobrých výsledků A-týmu žen a druholigových mužů i zde trenéři vychovávají mladé hokejisty.

Volejbal zastupuje extraligový VK Trox Příbram a ženský TJ Baník Příbram. Jako divácky velmi oblíbený sport by si zasloužil lepší sportovní halu. Ta stávající svými parametry i technickým vybavením neodpovídá domácím i mezinárodním pravidlům. Všechny mládežnické celky jsou i přesto účastníky nejvyšších soutěží a pravidelně získávají i cenné kovy. Jednu nebo i dvě tréninkové haly navíc by volejbalisté využili, stejně jako další sporty.

Svůj vlastní příběh prožívá bazén. Příbram je totiž plavecké město. A to nejen plaveckým klubem s jeho úspěchy, ale i kondičními plavci, kterých máme opravdu hodně. Nový bazén místo toho starého z roku 1977 si plavci určitě zaslouží.

Samozřejmě že by se slušelo vyjmenovat i ostatní kluby a sporty, které působí v našem městě, jako jsou aerobic, atletika, americký fotbal, házená, běžci, box, bruslaři, florbal, judo, cyklistika, softball, tanec, tenisti, triatlonisti či ultimate frisbee. Je jich opravdu hodně a všechny tyto kluby vychovávají spousty mladých sportovců. Ale při srovnání s obdobnými městy má přesto Příbram podle Sportovního benchmarkingu obcí a měst, který si radnice nechala zpracovat za období 2022/23, nízké procento členů sportovních organizací v přepočtu na obyvatele. Naopak roste počet sportovních akcí s aktivním zapojením veřejnosti, které se s podporou města konaly na jeho území v roce 2022. Zde Příbram ve srovnání s dalšími městy dosáhla velmi dobrých hodnot.

Zároveň je třeba uvést, že se v Příbrami konaly i další sportovní akce, které nepořádalo město, a tudíž nebyly zahrnuty v měření. Zájem veřejnosti o sportovní aktivity tedy je, a proto je potřeba i nadále finančně podporovat místní kluby napříč všemi sporty. A zároveň modernizovat a budovat sportovní vybavení města. Posledním výsledkem těchto aktivit radnice je právě ukončené výběrové řízení na projektanta atletického stadionu.

PŘÍBRAM 2030

V Příbrami pulsuje živá sportovní komunita, kde každý najde své místo bez ohledu na věk. Město oplývá širokým spektrem sportovních klubů, které překypují aktivitami pro mladé naděje i zkušené veterány. Příbramské sportovní scéně nechý-

bí odhodlání, talent ani vašeň. Kluby se rozrůstají, přivítají každého nového člena s otevřenou náručí a snahou posunout sportovní hranice dále. I přes tuto aktivitu a pozitivní energii se sportovní duch města potýká s kritickým nedostatkem - chybějící infrastrukturou.

Příbram se sice může pyšnit množstvím sportovních talentů a nadšenců, ale paradoxně se musí vyrovnávat s akutním nedostatkem základních sportovních zařízení. Velká víceúčelová sportovní hala a atletický stadion zůstávají na seznamu dlouhodobě nevyřešených přání. Tato situace je pro město nejen ostudou, ale především velkou překážkou v rozvoji sportovního ducha a nabídky klubů. Tento stav přetrvává už desítky let, politici o tom hodně namluví, ale sportoviště pořád nestojí.

Nedostatečná podpora ze strany města se neomezuje pouze na klíčové sportoviště. Školní sportovní kroužky, které by mohly být semeništěm budoucích šampionů, se také potýkají s nedostatkem pozornosti a financí. Přestože školy dosahují na republikové úrovni významných úspěchů a městu dělají velkou reklamu, městská podpora pro jejich sportovní mimoškolní aktivity je nulová. To je o to více překvapující, vzhledem k popularitě těchto sportovních aktivit mezi školními dětmi. V těchto kroužcích se vytváří pozitivní vztah ke sportu, a to je základ.

Takže ano, možná nám chybí pár sportovních areálů, ale zase hodně finančně podporujeme oddíly. Aktivní školy také fungují, když podporujeme kluby, podpoříme i sportující školy, jako je to běžné jinde ve světě.

ŠPOJENCI – TOP 09, STAROSTOVÉ A NEZÁVISLÍ, POLITICKÉ HNUTÍ HLAS, SOS PŘÍBRAM A NEZÁVISLÍ KANDIDÁTI

Příbram je na tom se sportem docela dobře. Zájemci si mohou vybrat ze široké škály sportů, z nichž většina se hraje i soutěžním způsobem. Máme u nás jeden z nejstarších českých sportovních klubů - Spartak Příbram, založený již v roce 1894. Donedávna se u nás hrála nejvyšší fotbalová soutěž a dlouhodobě se na vynikající úrovni hraje extraliga volejbalu. Na dobré úrovni jsou i jiné, zejména „menší“ sporty.

Za slušnou považujeme i dotační podporu sportu ze strany města. Zde bohužel neexistují objektivní kritéria spravedlnosti, a vždy bude mít své místo „politika“. Kdysi měl nespravedlivě privilegiované místo fotbalový klub sídlící u Litavky (často mění své jméno), ale již řadu let je i zde situace docela vyvážená.

Vrcholový sport je výkladní skříň města. Nicméně vrcholový sport je zároveň o byznysu (a leckdy spíše o špíně) a není moc o zdraví. Ke zdraví přispívá hlavně rekreační sport, zejména je-li provozován pravidelně. Izde si myslím vede Příbram

docela dobře. Kdo si chce protáhnout tělo a zpevnit svaly, tak má k dispozici řadu veřejných sportovišť. Nicméně zmíním i jednu nepovedenou záležitost, a to je hřiště Cvična na Březových Horách, kde město nedostalo svým slibům.

Již řadu let se v Příbrami mluví o nutné rekonstrukci krytého plaveckého bazénu. Nesprávný přístup vedení radnice nás dovedl k tomu, že se mluví, ale nestaví. Možná že poté, co koalice začala naslouchat opozici a našel se celkem přijatelný směr další cesty, se situace změní. Nová plavecká hala by měla vzniknout na místě současného nekrytého bazénu. Považujeme za jisté, že to bude stát mnohem více peněz, než si nyní radnice představuje. Navíc je nutné již nyní reálně uvažovat o tom, jak se využije současná hala bazénu. Zaznívají obavy, že její stavební konstrukce nejsou v dobrém stavu. Ale to je věc vedení města, aby si zjistilo pravý stav věci. Bude-li hala i nadále využitelná, bylo by skvělé ji mít k dalšímu rozvoji sportu. Mohla by v ní vzniknout druhá hala na míčové sporty, mohl by vzniknout prostor pro badmintonové kurty.

SVOBODA A PŘÍMÁ DEMOKRACIE (SPD)

Příbram má spoustu možností pro sportovní využití, ale i tak si tróufáme tvrdit, že není dostatečné pro uspokojení všech. Když to vezmeme od těch nejmenších, ti mají od jara do podzimu možnost navštěvovat různá venkovní hřiště, od těch větších jako areál Nový rybník, Čekalíkovský rybník, Fialák, lesopark Litavka, až po ta menší hřiště ve vnitroblocích na sídlištích. Různé kluby či sportovní zařízení v Příbrami navštěvují děti od raného věku až do dospělosti, od Sokoliku po rozmanité taneční skupiny, gymnastiku, aerobik, stolní tenis, florbal či bojové sporty. A nelze zapomenout plavání a s ním neustále omílaná otázka, kdy bude nový bazén. Z vlastních zkušeností víme, že do některých klubů je doslova tlačence, a nemáte ani šanci tam své dítě umístit. Jedná se zejména o atletiku a gymnastiku. Je neustále plno a další rok mají přednost děti, které tam již docházely. V mnoha případech hraje roli i cena těchto sportovních kroužků. Jsou rodiny, které na financování takových aktivit pro děti stěží najdou peníze.

Mezi žádané sporty v Příbrami patří fotbal a hokej. Ve fotbale se můžeme pyšnit dvěma kluby. Na zimním stadionu je zase hokejový klub a krasobruslení. Máme také dva tenisové kluby, kde lze hrát tenis závodně či jen tak pro zábavu.

Na bojové sporty v Příbrami také není zapomenuto, lze si vybrat boxerský klub, MMA, krav maga, Kapap, judo a jiné, kde si na své přijdou i dospělí. Ti mohou dále využívat různá sportovní zařízení pro posilování, aerobic, kondiční cvičení a jiné.

Nesmíme opomenout plavání. Bazén přestává kapacitně dostačovat. Pokud přijde v pozdně odpoledních hodinách běžný občan, který si chce zaplavat a „zablbnout“ ve vodě, prohrát tělo v páře a promasírovat kosti ve vířivce, nemá téměř šanci, vyčleněny jsou v lepším případě dvě, v horším jen jedna dráha.

Lze využívat i sportovní plochu pod Svatou Horu, kde si můžeme zahrát tenis, basketbal, nohejbal či házenou. K dispozici je i běžecký okruh.

Senioři se můžou zapojit do sportovních aktivit, jako jsou procházky srůznými skupinami či přímo do programu Fit senior, v němž jsou aktivity přizpůsobené věku a zdraví jedince.

Dále je v Příbrami několik míst, která by stála za renovací, případně se již na obnově pracuje, např. areál za ZŠ Školní.

Zkrátka kdo chce, čas i místo na sport si najde. Jak se říká: kdo chce, hledá cesty, kdo nechce, hledá výmluvy.

ŠANCE PRO PŘÍBRAM

Téma sportování, sportovců či pohybu obecně je nám blízké. Nejde tu však jen o samotný sport, ale o jeho přesah do života člověka. Ten je obrovský. Od prokazatelných zdravotních benefitů přes radost z pohybu či úspěchu až po utváření osobnosti a hodnot.

Přístup ke sportu je různý. Někomu sport nic neříká, někdo sport bere jako nedílnou součást svého života, jiný ho provozuje na vrcholové úrovni. A každý sport většinou potřebuje svoje prostředí, sportoviště. Je tedy jasné, že jsou rozdílné požadavky jednotlivých sportů a sportovců, a tedy není jednoduché vše poskládat dohromady. Je však potřeba se o to dlouhodobě snažit.

Dostáváme se tedy k první odpovědi na otázku – nabídky sportovišť. Z našeho pohledu jsou tu dva typy sportovišť – ta pro širokou veřejnost a ta pro sportovní kluby, resp. organizované sportovce, oba typy pak v provedení venkovním a vnitřním (tělocvičny, haly). Nabídka sportovišť pro širokou veřejnost je relativně dobrá, některá místa však bude třeba brzy opravit, protože jsou již za hranicí své životnosti. Do okruhu těchto sportovišť zahrnujeme veřejně přístupná hřiště, workoutové sestavy, ale i areál Nový rybník a přilehlé okolí. Co nám dramaticky chybí, je nedostatečná infrastruktura pro cyklistiku, která je kombinací sportovní aktivity s ekologickým způsobem dopravy.

Co dohánět, je v nabídce sportovišť pro organizované sportovce, kde je situace dlouhodobě neřešená. Zavzpomínejte, jak dlouho nám vedení města slibuje nový atletický stadion (který nemá být určen jen atletům), jak dlouho nám slibuje opravený bazén či novou sportovní halu. O nutnosti opravy zimního stadionu nemluvě. Stejně

tak o absenci nových tělocvičen u škol. Všechny okolní obce, mnohdy i výrazně menší, dokázaly v tomto směru ujit kus cesty, Příbram nikoliv.

Tolik k „hardwaru“, teď k tomu důležitějšímu – sportovcům samotným. Sport, to je nadšení, systematickosti, pokora, disciplína. To je cesta, která nikdy nekončí. Sport se přenáší z generace na generaci, je to hodnota, které si musíme vážit a rozvíjet ji. Aby se tak stalo, je třeba nadšenců, těch, kteří ostatním ukáží cestu, zorganizují je, pomohou jim s prvními sportovními krůčky. Jsou to rodiče, trenéři, kamarádi. To je ten klíčový prvek sportu, který nelze ničím nahradit. To jsou ty sportovní vzory, za kterými kráčí celá generace. Těmto lidem je třeba vytvářet nejlepší možné podmínky, vážit si jich a děkovat jim.

Naštěstí jich je v Příbrami zatím dost, a proto je nabídka aktivit pestrá a dostatečná, a to pro všechny věkové kategorie a většinu sportů. Trošku frustrující může být fakt, že vlivem absence výše zmínovaných sportovišť odchází nutně řada úspěšných sportovců jinam. Pokud dokážeme vyřešit generační předávání a město Příbram bude nikoliv jen slibovat, ale skutečně vytvářet lepší podmínky, vidíme to se sportem v Příbrami dobře.

Na závěr jedna výzva – všude okolo sebe slyšíme, že nová generace zná jen sezení u mobilu. Ale není to úplně otázka nastupující generace, nýbrž rodičů. Otestujte si jednu věc – rozběhněte se a proběhněte okolo dítěte, třeba někde na chodníku či na Nováku, téměř každé dítě se rozběhne také a poběží chvíli s vámi. Pohyb je totiž naprosto přirozenou potřebou každého z nás, pouze na to někdy přes samou lenost zapomináme. Začněte u sebe a rozběhněte se a buďte vzorem pro své děti.

■ Rubriku zpracoval:
Stanislav D. Břeň

inzerce

LETOS V LÉTĚ NECHTE
VEDRO I MOUCHY VENKU

PŘÍJEMNÝ CHLÁDEK BEZ DOTĚRNÉHO
HMYZU DO KAŽDÉHO BYDLENÍ
I KANCELÁŘE

VYBERTE SI VLASTNÍ DESIGN SVÉHO STÍNU. RÁDI VÁM PORADÍME.

- Venkovní stínění: rolety, žaluzie, sítě proti hmyzu
- Interiérové stínění: plisované rolety, japonské stěny, vnitřní žaluzie
- Další a další druhy, možnosti, barvy, provedení...

Kontaktujte nás: +420 271 742 002,
alμμα@alμμα.cz, www.alμμα.cz

ROLETY NEBO ŽALUZIE?

Jak probíhala diskuse k náměstí

Architekti z ateliéru monom představili 22. února 2024 rozpracovaný návrh stavby Revitalizace náměstí J. A. Alise, a to v rámci veřejného setkání rozšířené pracovní skupiny za účasti březohorských občanů. Jaké byly další možnosti pro vyjádření občanů?

Architekti na setkání 22. února 2024 prezentovali upravený návrh, který reagoval na požadavky, jež obdrželi od města při obnově prací 13. prosince 2023. Město své požadavky formulovalo s přihlédnutím k podnětům březohorské veřejnosti i výsledným doporučením z pracovní skupiny. Prezentace představila zejména úpravy z těchto okruhů: zeleň, vodní prvky, doprava a parkování, stavební prvky a architektura.

V rámci zeleně zapracovali architekti poměrně větší počet stromů a rozšířili prostor tzv. městské zahrady vedle kostela, u vodních prvků představili úpravu v podobě umístění i zmenšení vodních prvků. Jako součást dopravního řešení návrh nově počítá s umístěním autobusové zastávky před budovou prvního stupně ZŠ a umístěním bariérových prvků, které mají jasněji vymezovat čisté klidovou část náměstí (na nárožích). Upravený návrh také přináší navýšení parkovacích stání oproti soutěžnímu návrhu. Nově by mělo být na náměstí 20 stálých parkovacích míst, přičemž

pět z nich bude určeno čistě pro potřeby místních rezidentů. Dále je v návrhu 10-15 nahodilých stání pro potřeby bohoslužeb, svateb ve farnosti, případně pro výjimečné události zásobování tržů apod. Zpracovatelé také zamýšlejí dalších 11 stání za budovou bývalé „Prokopy“. Co se týče úprav v centrální části náměstí a v okolí památného stromu, byl povrch upraven na štipanou dlažbu.

Během plenární diskuse pak byly probírány dotazy ke všem okruhům. Debatována byla téma týkající se zejména lokality pro stromořadí, funkčnosti umístění autobusové zastávky, dopravního režimu sdílené zóny nebo prvků drobné architektury, konkrétně v místě okolo památného stromu a sochy sv. Jana Nepomuckého. Prezentace byly po setkání poskytnuty přítomným občanům a zástupcům místních institucí. Město vyzvalo zúčastněné prostřednictvím osadního výboru a předsedy pracovní skupiny, aby případně další náměty nebo dotazy vznesli směrem k městu do 11. března. Následně se 13. břez-

na na toto téma uskutečnila diskuse se zástupci těchto institucí a osadního výboru za účasti zástupců města a architektů z ateliéru monom.

Podněty byly opět zaneseny do sumáře požadavků města k dopracování návrhu ateliérem monom, podobně jako tomu bylo při prvním předání podnětů města architektům v prosinci 2023. Na základě těchto požadavků architekti následně vyhotoví další dílčí návrh, který by ovšem už měl směřovat k dokončení procesu úprav. Prezentace je naplánována na 21. března (*tento Kahan odešel do tisku 20. března - pozn. red.*) na dole Anna na Březových Horách. Tomu má předcházet procházka s architektky přímo na náměstí J. A. Alise.

■ **Josef Tlustý**
architekt města Příbram

Voda: Co radnice zatím stále neřekla

Uplynuly tři měsíce od okamžiku, kdy příbramské zastupitelstvo rozhodlo o tom, že provozování vodohospodářské infrastruktury (VHI) ve městě se bude řešit formou vlastnického modelu. Původně se přitom do poslední chvíle zdálo, že provozovatelem bude externí firma, vybraná na základě koncesního řízení.

Vedení města občanům dosud nesdělilo, z jakých konkrétních nových důvodů - které nebyly před prosincem 2023 známy - k příklonu k vlastnickému modelu došlo, ani proč k této změně došlo právě (až) nyní. Článek k tématu v předchozím vydání Kahanu obsahuje spíše obecné fráze než jednoznačné, přesvědčivé argumenty.

Určitým úskalím také je, že radnice o změně provozovatelského modelu rozhodla bez jakýchkoli nových podkladů a analýz. Zastupitelé neobdrželi před prosincovým hlasováním žádné materiály, které by dokládaly novou (dříve neznámou) výhodnost vlastnického modelu. Zastupitelstvo tak nemělo možnost o dalších krocích fundovaně rozhodnout až poté, co by se jeho členové dostatečně seznámili s případnými klady vlastnického modelu oproti jiným variantám. Připomeňme, že původní analýza možných variant provozování vodohospodářské infrastruktury z roku 2022 hodnotila vlastnický model jako třetí nejméně vhodný ze čtyř. A to s výrazným odstupem. Oddílný model (tj. koncesní smlouva), který se v hodnocení umístil jako první, získal známku 1,7. Oproti tomu vlastnický model (nově preferovaná varianta) obdržel známku 3,33.

Rozhodnutí „od boku“, bez řádného a předem dostupného odůvodnění, lze pochopit třeba při nákupu drobných propagačních předmětů. Sotva ale v případě záměru, jehož finanční hodnota měla dle parametrů koncesního řízení dosáhnout za dobu 10 let celkové částky zhruba 1,7 miliardy

korun bez DPH. V dané situaci se pak nelze zcela ubránit dojmu, že radnice buď zatím sama žádné nové pádné argumenty pro aktuálně zvolený směr nemá (a právě proto dosud není příliš konkrétní). Nebo ví, proč se pro změnu takřka na poslední chvíli rozhodla, ale hraje s občany tak trochu „na slepou bábu“.

Podívejme se na některé důvody, které jsou v souvislosti se změnou směru uváděny. Jedním z nich je ten, že vlastnické provozování je celospolečenským trendem. Ale tento trend se neobjevil zčistajasna právě v prosinci 2023.

Zaznávají rovněž obavy z výrazného zvýšení vodného a stočného v dalších letech, pokud by byl systém provozován podle původního plánu, tedy na základě koncesní smlouvy. Jenže provozovatel (ať už by to byl kdokoli) by byl vázán smlouvou, jejíž obsah si stanovilo samo město. Ceny by se nemohly měnit libovolně, nýbrž jen podle konkrétních kritérií, zpravidla na základě vývoje inflace.

V souvislosti s cenami lze zmínit, že první účastník v pořadí v koncesním řízení nabídl pro rok 2024 o zhruba 10 % nižší cenu vodného a stočného (s platností od 1. března 2024), než jakou občané v současnosti platí. Bude zajímavé sledovat, zda a jak radnice tuto promarněnou výhodu Příbramským vynahradí.

Dalším deklarovaným důvodem ve prospěch vlastnického modelu je lepší možnost získat dotace. To je ovšem poněkud nepřesné tvrzení. Žádat o dotace mohou v současnosti i ty samosprávy, kte-

ré systém pouze vlastní, ale neprovozují. Skutečnou příčinou toho, že Příbram nemohla o dotace v minulosti žádat, nebylo externě zajištěné provozování systému, ale „dlouhověkost“ dosavadní provozovatelské smlouvy.

Z určitého úhlu pohledu se tak může zdát, že zatím jedinou známou významnější objektivní skutečností, která nastala až v době po zahájení koncesního řízení a která může objasňovat nynější zájem o přechod na vlastnický model, je fakt, že v koncesním řízení nevyhrál dosavadní provozovatel, společnost 1. SČV. (Město zatím neříká příliš nahlas, že v rámci vlastnického modelu zváží i variantu, kdy by vznikl společný podnik s menšinovou účastí soukromého subjektu, kterým by zřejmě byla právě firma 1. SČV. V této souvislosti lze odkázat na závěr článku generálního ředitele 1. SČV v Kahanu 11/2023.)

Všechny ostatní podstatné okolnosti, které mohou hovořit ve prospěch vlastnického modelu a které dosud byly ve veřejném prostoru zmíněny, existovaly už před zahájením koncesního řízení. Radnici tak nic nebránilo podnikat kroky směrem k vlastnickému modelu už dávno. Proč tak neučinila?

■ **Tomáš Mosler**
občan Příbrami

IX. ROČNÍK

ROUTE 66

JE ZPĚT!

PŘÍBRAM • NÁM. TGM

13. 4. 2024

PŘEJEZD NEJKRATŠÍ **ROUTE 66 SVĚTA** | **400** VÝSTAVNÍCH PLECHOVEK A MOTOREK

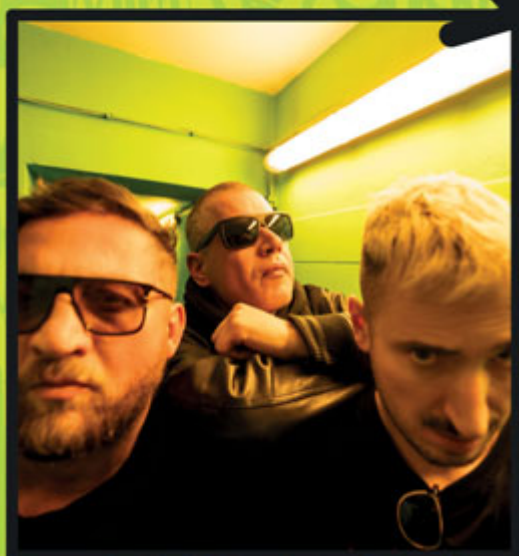

MĚSTO PŘÍBRAM

HLAVNÍ PARTNEŘI

PARTNEŘI

SKATE/BMX EXHIBICE
GRAFFITI WORKSHOP
STREETBALL TURNAJ
PROMÍTÁNÍ DOKUMENTŮ
PSH - NEKONEČNÝ PŘÍBĚH
KING SKATE

STREET FEST | **27. 4.**
13.00 - 23.30
SKATE PARK
JUNIOR KLUB

PSH KONCERT
VE SKATE PARKU
KONTROL, DJ LYNX

MĚSTSKÉ KULTURNÍ CENTRUM PŘÍBRAM

Město pronajme

- prostor o celkové výměře 150,56 m² v budově č. p. 129, ul. Školní v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/24 v k. ú. Příbram;
- místnost o výměře 22 m² ve 2. nadzemním podlaží budovy č. p. 1, nám. T. G. Masaryka, v Příbrami I, která je součástí pozemku parc. č. 599/1 v k. ú. Příbram;
- místnost o celkové výměře 53,33 m² v 1. nadzemním podlaží v levé části budovy č. p. 400 v ul. Legionářů v Příbrami VII. Budova je součástí pozemku p. č. st. 1306 v k. ú. Březové Hory;
- prostor o celkové výměře 76 m² budovy č. p. 537, ulice Bratří Čapků v Příbrami VII, která je součástí pozemku p. č. st. 1165 v k. ú. Březové Hory;
- prostor o celkové výměře 34,50 m² ve 2. nadzemním podlaží vpravo v budově bez č. p./č. e., která je součástí pozemku parc. č. st. 573/2 v k. ú. Březové Hory a nachází se ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická ul. č. p. 193;

- prostor o celkové výměře 20,93 m² v 1. podzemním podlaží budovy č. p. 163, ul. Dlouhá v Příbrami III, která je součástí pozemku p. č. 440, vše v k. ú. Příbram;
- pronájem prostor o celkové výměře 341,40 m² v budově č. p. 48 v Příbrami VIII, která je součástí pozemku p. č. 4239/10, zastavěná plocha a nádvoří, to vše v k. ú. Příbram;
- vývsní plochu v Riegrově ulici v Příbrami I, na pozemku p. č. 648/19 v k. ú. Příbram.

Více informací je na úřední desce (elektronicky: edeska.pribram.eu/eDeska).

Město dále nabízí ke krátkodobému pronájmu:

- jednací sál, nám. T. G. Masaryka 121, Příbram I, nájemné činí 1300 korun do 1 hodiny včetně, každá další i započatá hodina je za 200

korun. Cena za úklid činí 850 korun. Ceny jsou včetně DPH;

- jednací místnost ve 2. nadzemním podlaží vlevo ve 2. pavilonu v levé části areálu v Příbrami VII, Žežická 193, nájemné činí 185 korun za každou i započatou hodinu. Cena je včetně DPH.

Bližší informace poskytne Jana Vašková (Odbor správy majetku) na e-mailu jana.vaskova@pribram.eu nebo telefonu 318 402 521.

Nová aplikace pro parkování

Od dubna začíná v Příbrami fungovat nová virtuální parkovací aplikace společnosti FT Technologies. Uživatelé ji najdou na webu parking.fttech.org nebo ji mohou načíst pomocí QR kódů, které se nacházejí na parkovacích automatech. Platit parkovné tak lze pomocí mobilního telefonu, tabletu, notebooku či PC, které jsou připojené k internetu, a pomocí platební karty. Platba je vázaná na konkrétní registrační značku vozidla (podobně jako třeba u dálničních známek) a úhrada či prodloužení doby parkování jsou možné odkudkoliv a kdykoliv.

Jak to funguje? Uživatel načte svým mobilním zařízením QR kód v příslušné zóně placeného stání nebo si otevře přímo stránky parking.fttech.org. V aplikaci FTT VPA se zobrazí informace o dané zóně placeného stání (cena parkovného a maximální možná doba parkování), přičemž následně z roletového menu zvolí preferovaný čas parkování. Zejména pokud k identifikaci zóny využije geolokační službu (např. GPS), musí zkontrolovat, zda se opravdu nachází na správném místě.

Pokud uživatel zadává data do FTT VPA poprvé, je vyzván k uvedení registrační značky vozidla a e-mailu (oboje je třeba zkontrolovat). Je možné vložit až pět značek, které pak lze v nastavení aplikace měnit.

Následně uživatel zaplatí prostřednictvím tlačítka Zaplatit. Parkovné se považuje za uhrazené až po odeslání dokladu na e-mail uživatele, ve kterém je uvedena doba parkování, zóna placeného stání a registrační značka vozidla. Bez dokladu není možné využívat zóny placeného stání. Potvrzení o platbě za vozidlo, resp. jeho registrační značka, je automaticky načteno strážníkům městské policie přímo do informačního systému MP Manager.

Aplikace je další možností (mj. lze platit také přes mapy.cz), jak uhradit parkovné. Kdo nemá zájem ji používat, může i nadále platit hoto-

POMŮCKY ELPL, IVOR, LARA, VYSA, NAN, TOST	SUŠENKA	BELGIČAN	1 DÍL TAJENKY	VAZIVOVÁ ČÁST SVALU	◆	ZN TELLURU	CIZÍ ŽENSKÉ JMENO	KRAJSKÝ NOHEJBA- LOVÝ SVAZ	SNĚŽNÝ MUŽ	◆	NĚKDEJŠÍ ZN. ČEPELEK	2 DÍL TAJENKY	SLOVEN- JAK	ZAVARĚ- NINA
MALÍŘSKÁ TECHNIKA					ÚDERY ROHY						CITO- SLOVCE PODIVU			
NÁŠ BÁSNÍK					NĚM. JEDNA SAZBA						DRUH PEČIVA			
NAPO- MINAT						HVĚZDÁŘ					ZÁREM ROZPOUŠ- TĚT			
SLOUČIT							◆	OTEC					RUSALKA	ANGL. OBJEM MÍRA
◆	RÁNA	HRDINKA POČITACO- VÝCH HER					POHLED (KNIŽNĚ)				ŘÍMSKÝCH 595			LUTENI- ZACNÍ HORMON
ZKR. ÚSTŘEDNÍ RADY ODBORŮ		NÁVODY		OBEC U ŽILINY			DOMÁCKÝ OLDŘICH		ALŽÍR. MĚSTO					
MASA LIDÍ				CEDIDLO					VYRUSKY NA HLAVĚ ZVĚŘE		DOMÁCKÝ HELENA			
OTOK				POLNÍ ROSTLINA		TIKÁNÍ					ŠPANĚL. HORA		THAJSKÁ ŘEKA	
ČÁST HLAVY SAVCŮ						ZAKOČ- TÁNÍ		VZHŮRU					KLAVÍR	NEVOLNÍK
◆	CIZO- KRAJNÁ ROSTLINA	NÁDOBA U STUDNY					RUSKÁ ŘEKA				SOUČAST NERVOVÉ SOUSTAVY		POŽÁRNÍ OCHRANA	
SLOVEN- SKÝ NIC		ANGL. ŽELEZO								KONEJŠIT			HALDA	
DRUH PAPOUŠKA				OŘI					ALŽÍR. SIDLO		FILMOVÁ HVĚZDA			
RANNÍ VLÁHA				TLÍT (HOVOR.) ZN. ASTATU		KUPIT					TIHLE		JEDNO- HLASNÉ	
ROZEDNÍ- VAT (KNIŽ.)						OMOTATI							RIVAL	

Vážený čtenáři, přinášíme vám pranostiku na duben. Tajenka ze zpravodaje 3/2024: Na svatého Řehoře den s nocí v jedné míře. Knihu vyhrává Zdeňka Matějková. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@pribram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako patnáctá v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

■ Stanislav D. Břeň

PŘÍBRAM

6. 4. 8.00–13.00 Uklidme Česko

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA

6. 4. 9.00–13.00 Bleší trhy
13. 4. 10.00–14.00 Route 66 + Zahájení turistické sezony

NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA 121

22. 4. 16.00 Zasedání ZM Příbram

DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ

6. 4. a 20. 4. 8.00–12.00 Farmářské trhy

NOVÝ RYBNÍK

30. 4. 15.00–19.00 Čarodějnice

SVATOHORSKÉ SADY

26. 4. 16.00 Odraz koncert v rozkvetlých sadech

DIVADLO A. DVOŘÁKA – VELKÁ SCÉNA

11. 4. 19.00 Pod sněhem
12. 4. 19.00 Pod sněhem
15. 4. 17.00 Kulturní a sportovní akademie Gymnázia Příbram
16. 4. 19.00 Lenka Filipová, koncert
17. 4. 10.00 Pod sněhem
17. 4. 19.00 Halina Pawłowska: Manuál zralé ženy
18. 4. 19.00 Vedlejší účinky
22. 4. 19.00 Válka s mlky
23. 4. 19.00 Nebezpečné vztahy
25. 4. 19.00 Slavnostní zahájení Hudebního festivalu Antonína Dvořáka
26. 4. 19.00 Past na myši
27. 4. 19.00 Limonádový Joe
28. 4. 15.00 Krysáci a zamilovaný Eda
29. 4. 19.00 Pstruzi
30. 4. 16.00 Pod sněhem

DIVADLO A. DVOŘÁKA – MALÁ SCÉNA

4. 4. 19.00 Chvála bláznovství
18. 4. 19.00 Figaro
29. 4. 19.00 Splašené nůžky

DIVADLO A. DVOŘÁKA – FOYER

14. 4. 17.30 Večer slavných melodií

DIVADLO A. DVOŘÁKA – D-KLUB

8. 4. 19.00 Saúdská Arábie, přednáška Lukáše Synka
10. 4. 19.00 Lilimát, koncert
19. 4. 19.00 Kavárna U Nulté hodiny s Bárou Kodetovou

DIVADLO A. DVOŘÁKA – ESTRÁDNÍ SÁL

4. 4. 17.00 Štístko a Poupěnka – Pojd' si hrát!
10. 4. 14.00 Ples seniorů
13. 4. 8.30 Burza minerálů
19. 4. 20.00 Lenka Dusilová Band
20. 4. 10.00 Beer & Grill Fest
26. 4. 20.00 Arakain a Alkehol Tour 2024
27.–28. 4. Mistrovství ČR v šipkách

DIVADLO A. DVOŘÁKA – KINO

4. 4. 19.00 Smršť
5. 4. 17.00 Kung Fu Panda 4
5. 4. 20.00 Opičí muž
6. 4. 16.00 Gump – jsme dvojka
6. 4. 19.00 První znamení: Přichází satan!
7. 4. 19.00 Elegance molekuly
7. 4. 16.00 Sladký život
9. 4. 16.00 Aristokratka ve varu
9. 4. 19.00 Duna: Část druhá
11. 4. 19.00 Krotitelé duchů: Říše ledu
12. 4. 17.00 Gump – jsme dvojka

12. 4. 20.00 První znamení: Přichází satan!

13. 4. 16.00 Kung Fu Panda 4

13. 4. 19.00 Nezlomní

14. 4. 16.00 Krotitelé duchů: Říše ledu

WALDORFSKÁ ŠKOLA

11. 4. 18.00 Chairé – koncert k Roku české hudby

HUDEBNÍ FESTIVAL A. DVOŘÁKA

25. 4. 19.00 Slavnostní zahájení v Divadle A. Dvořáka
27. 4. 19.00 Sukův komorní orchestr (Zámek Dobříš)
1. 5. 19.00 Kristina Fialová – Benefiční koncert pro vilu Rusalka (Vysoká u Příbramě)

HORNICKÉ MUZEUM

6. 4. Botanická exkurze do anglického parku v Dobříši
27.–28. 4. Dědo, jak to tenkrát bylo? Program pro rodiny s dětmi

HOSPODA NA MARI

12. 4. 19.00 Vyměň kordy za akordy – večer k 80. narozeninám Karla Kryla

SVATÁ HORA

1. 4. 16.30 Velikonoční koncert
13. 4. 15.00 Malé filmové exercie – Nebezpečná metoda
24. 4. 17.30 Příběhy ze svatohorských ambítů IV. – přednáška Věry Smolové
27. 4. 15.00 Malé filmové exercie – Željesboj

SBOR MISTRA JAKOUBKA ZE STŘIBRA

1. 4. 17.00 Velikonoční koncert Komorního pěveckého sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra pod vedením Hany Tonzarové

KNIHOVNA JANA DRDY

9. 4. 17.00 Jak jsou na tom Dáni se štěstím? Tematický podvečer s Bárou Černohorskou
15. 4. 16.30 Setkání genealogů
16. 4. 17.00 Bolívie. Cestovatelská přednáška Ondřeje Jeřábka
18. 4. 8.30 Brain & Breakfast. Inspirativní snídaň v Křižáku
23. 4. 7.50 Výlet s Klubem HP: Vodní Hamr Dobřív
23. 4. 17.00 Dějiny umění: Moderní umění. Přednáška Jany Froňkové
24. 4. 17.00 Zločin na příbramském okrese. Tematický podvečer s Petrem Kadlecem
30. 4. 8.30 a 10.00 BookStart: Kouzelná pohádka. Setkání maminek a miminek
1. 5. 11.00–13.00 Dvořákova Vysoká. Tematický pochod k Roku české hudby

GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA

Výstava: Petr Nikl: Můry. Výstava potrvá do 12. 5.

DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE

6. 4. 9.30–12.00 Deskohraní
16. 4. 8.00–15.00 Šachový turnaj
20. 4. 9.30–12.00 Deskohraní
21. 4. 16.00 Loutkové představení: Beránci a ospalý čert

SENIOR POINT PŘÍBRAM

8. 4. Beseda se zástupci Nemocnice Příbram
9. 4. Turnaj v bowlingu
9. 4. Vycházka: Orlov – Třemošná – Malá Třemošná – pod Malou Třemošnou – Orlov
9. 4. Promítání
10. 4. Ples seniorů
16. 4. Vycházka: Fialův rybník – Nový rybník – rybník Kaňka – Kaštanová ulice – Čekalíkovský rybník

16. 4. Turnaj v šipkách

16. 4. Jak na chytrý telefon a tablet – přednáška

17. 4. Promítání: Mostecko

17. 4. Vycházka: Muzeum hasičských tradic na Březových Horách

18. 4. Právní poradna, od 10.00 hodin (nutná registrace)

19. 4. Seniorská akademie

19. 4. Výlet do Prahy: Nový Smíchov – Muzeum W. A. Mozarta – Gottova vila – Malvazinky hřbitov

24. 4. Výlet: Zámek Konopiště

27. 4. Hudební festival A. Dvořáka

29. 4. Informační schůzka od 13.00

30. 4. Turnaj v šipkách

JUNIOR KLUB

5. 4. 20.00 Pakáš a Výčep
7. 4. 17.00 Minidisco
13. 4. 20.00 Eric Clapton tribute: Cliff Stevens – tour 2024
20. 4. 20.00 Mad-Hall: Residents night and friend
27. 4. 13.00 Street Fest ve skateparku

PB BOWLING KLUB

13. 4. 20.00 Iridium – koncert
20. 4. 19.00 Soukromý pozemek, Zaseklý stroje – koncert

KLUB ZDRAVÍ

17. 4. 17.30 Pákistán, země, kde islám (ne)vládne ve všem – přednáška

TANEČNÍ STUDIO ELPÉ, BUDOATELŮ 138

28. 4. Mezinárodní den tance

VZDĚLÁVACÍ CENTRUM EDUARTS, NÁM. T. G. MASARYKA

7. 4. Vařím jako šéfkuchař – kurz pro děti
28. 4. Mezinárodní den tance

AULA ZŠ JIRÁSKOVY SADY

9. 4. 18.30 Jarní koncert – žáci ZUŠ Příbram I a ZUŠ J. J. Ryby Rožmitál pod Třemšínem + Příbramská filharmonie

BRDY

27. 4. Jarní pouť za perlami Berounska, Brd a Podbrdská (start v Mníšku pod Brdy)
27. 4. Brdská lesní bitva – netradiční soutěž tažných koní (lokality Velcí u Ohrazenic)

STADION NA LITAVCE

12. 4. FK Příbram – SK Sigma Olomouc
20. 4. FK Příbram – FC Silon Táborisko

AQUAPARK

14. 4. Aquatlon Příbram 2024

BRDSKÝ BĚŽECKÝ POHÁR 2024

6. 4. Jarní běh Litná a zámeckým parkem
13. 4. Jarní běh Dražovkou
20. 4. Penzion Cup

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

Duben út, st 8.00–11.00, 14.30–16.00
MŠ Klubičko
Duben út 10.00–11.00
MŠ Školní
4. 4. 10.00–11.30 MŠ Perníková chaloupka
18. 4. 15.00–17.00 MŠ pod Svatou Horou
19. 4. 13.30–17.30 ZUŠ Příbram I.
23.–24. 4. 15.00–16.15 MŠ Bratří Čapků

Pražská 130,
Příbram

Triumph

Lingerie

 TOM TAILOR

PRAŽSKÁ 138, PŘÍBRAM

